

Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje
zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava
Komisija za izbor u naučno zvanje naučni savjetnik
Sarajevo, 25. august 2026.

Vijeću Univerziteta u Sarajevu - Instituta za istraživanje
zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava

PREDMET: *Izvještaj Komisije za izbor u naučno zvanje naučni savjetnik – doktor socioloških nauka – jedan izvršilac*

Na osnovu člana 29. Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 26/16) i člana 113. Statuta Univerziteta u Sarajevu, Vijeće Univerziteta u Sarajevu - Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava na 19. elektronskoj sjednici, održanoj 17. augusta 2026. godine, donijelo je **Odluku** (broj: 511-2/I-26) o imenovanju *Komisije za izbor u naučno zvanje naučni savjetnik – doktor socioloških nauka – jedan izvršilac* - u sastavu:

1. **Prof. dr. emeritus Dželal Ibraković**, *profesor emeritus* na Univerzitetu u Sarajevu (Univerzitet u Sarajevu - Fakultet političkih nauka), doktor socioloških nauka, predsjednik Komisije,
2. **Prof. dr. Adnan Džafić**, *redovni profesor* na Univerzitetu u Sarajevu – Fakultetu političkih nauka, doktor socioloških nauka, član Komisije i
3. **Prof. dr. Ermin Kuka**, *naučni savjetnik* na Univerzitetu u Sarajevu – Institutu za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, doktor političkih nauka, član Komisije.

Komisiji je stavljeno u zadatak da u skladu sa članom 29. Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 26/16) provede konkursnu proceduru izbora u naučno zvanje *naučni savjetnik - doktor socioloških nauka, jedan izvršilac*, odnosno da razmotri pristigle prijave na konkurs, te sačini Izvještaj s prijedlogom za izbor u traženo naučno zvanje i dostavi ga Vijeću Instituta na dalje postupanje.

Konkurs je raspisan na osnovu Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 26/16), na prijedlog Vijeća Instituta i uz saglasnost Senata Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-15-22/26, od 15. jula 2026. godine, za izbor u naučno zvanje "naučni savjetnik - doktor socioloških nauka", jedan izvršilac. Konkurs je objavljen 18. jula 2026. godine u dnevnom listu "Avaz" i na službenoj web-stranici Instituta.

Komisija je zaprimila Potvrdu Odjela za opće i pravne poslove Univerziteta u Sarajevu – Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava (dalje: Institut) (broj: 503/I-26), kojom je potvrđeno da je na raspisani konkurs blagovremeno pristigla jedna potpuna prijava i to **dr. sc. Muamera Džananovića**, zaprimljena 30. jula 2026. godine (broj: 492/I-26).

Uz potpisanu prijavu na konkurs dr. sc. Muamer Džananović je priložio:

- biografiju s bibliografijom (potpisanu);
- dokaz o stečenom naučnom stepenu doktora socioloških nauka (ovjerenu kopiju);
- objavljene knjige nakon izbora u zvanje *viši naučni saradnik* (original);
- objavljene naučne radove i ostale radove nakon izbora u zvanje *višeg naučnog saradnika* (kopije);
- odluku o izboru u zvanje *viši naučni saradnik* (ovjerena kopija);
- potvrde o završenim naučnim projektima nakon izbora u zvanje *višeg naučnog saradnika* (originali);
- potvrdu Instituta kao dokaz o učešću u istraživanjima iz oblasti zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava (original);
- uvjerenje o državljanstvu (original), te
- ostalu dokumentaciju (Izveštaj o negiranju genocida 2023 (bos. i eng) (kopija); Priručnik za osnovne i srednje škole: “Srebrenica: od opsade do genocida” (original); Izložba: “Zločini na Markalama” (kopija); tri prikaza knjiga (kopija); dokazi o uredništvu i redakcijama časopisa (kopija); Zahvalnice i priznanja (kopija) i druge potvrde.

Komisija je pregledala zaprimljenu dokumentaciju i analizirala biografiju kandidata te konstatovala da je prijava dr. sc. Muamera Džananovića blagovremena i potpuna, odnosno da je kandidat uz prijavu priložio svu potrebnu i dodatnu dokumentaciju predviđenu konkursom. Komisija je utvrdila da kandidat ispunjava uslove propisane članom 31. stav (1) tačka f) i članom 32. stav (2) Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 26/16) za izbor u naučno zvanje “naučni savjetnik – doktor socioloških nauka”.

Nakon pregleda i analize dostavljene dokumentacije, Komisija podnosi Vijeću Instituta sljedeći:

IZVJEŠTAJ

BIOGRAFSKI PODACI

Muamer Džananović rođen je 1985. godine u Goraždu. Od rođenja živi u Sarajevu, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Oženjen je i otac dvije kćerke.

Na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu kandidat je diplomirao 2009. godine i stekao zvanje profesora filozofije i sociologije. Diplomski rad odbranio je na temu "Polis u Platonovom i Aristotelovom mišljenju". Na Odsjeku za sociologiju Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu 2014. godine stekao je zvanje magistra sociologije, nakon odbrane magistarskog rada na temu "Zločini nad djecom u Goraždu tokom opsade 1992–1995". Na istom fakultetu 2019. godine stekao je zvanje doktora socioloških nauka, odbranivši doktorsku disertaciju pod naslovom "Djeca i porodica u sociologiji genocida".

Od 1. oktobra 2009. godine kandidat je zaposlen u Institutu. Tokom profesionalnog napredovanja biran je u zvanje stručnog saradnika 2010. godine, višeg stručnog saradnika 2015. godine i naučnog saradnika 2020. godine. Odlukom Senata Univerziteta u Sarajevu o izboru u naučno zvanje, broj: 01-12-62/23 od 22. juna 2023. godine, izabran je u naučno zvanje višeg naučnog saradnika za oblast sociologije, na period od šest godina.

Iz bogate biografije kandidata izdvaja se činjenica da je Odlukom Vijeća Instituta, od 25. aprila 2024. godine, i Rješenjem rektora Univerziteta u Sarajevu, od 30. aprila 2024. godine, kandidat izabran za direktora Instituta na mandatni period od četiri godine, počevši od 22. septembra 2024. godine. Po osnovu obavljanja funkcije direktora član je Senata Univerziteta u Sarajevu i Grupacije društvenih nauka Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2024–2028.

Odlukom Senata Univerziteta u Tuzli od 15. novembra 2023. godine izabran je u naučno-nastavno zvanje docenta za užu naučnu oblast "Sociologija" na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli, bez zasnivanja radnog odnosa.

Njegovo naučnoistraživačko usmjerenje obuhvata naučno, primarno empirijsko, interdisciplinarno istraživanje genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina, s posebnim fokusom na period agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu (1992-1995), odnosno na korijene, uzroke, razmjere i posljedice, zatim sociologiju genocida, kulturu pamćenja, memorijalizaciju te savremene oblike negiranja, relativizacije i revizionizma.

Autor je i koautor više knjiga, monografija, naučnoistraživačkih izvještaja i izložbi, kao i značajnog broja naučnih radova iz oblasti djelovanja Instituta. Učestvovao je na brojnim domaćim i međunarodnim naučnim konferencijama, simpozijima, tribinama i stručnim skupovima. Bio je član naučnih, organizacionih, koordinacionih i redakcionih odbora brojnih domaćih i međunarodnih konferencija i naučnih skupova. Glavni je i odgovorni urednik

“Godišnjaka” Instituta te član uredništava i redakcija više naučnih časopisa u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

Angažiran je kao rukovodilac ili član tima na brojnim domaćim i međunarodnim naučnoistraživačkim, dokumentacionim, izdavačkim i edukativnim projektima. Recenzirao je, uredio i promovirao desetine knjiga, monografija, zbornika radova i drugih publikacija iz oblasti djelovanja Instituta. Kao autor i koautor učestvovao je u pripremi naučnoistraživačkih izložbi, a stručni i istraživački doprinos dao je i u realizaciji više dokumentarnih filmova iz oblasti djelovanja Instituta. Sarađivao je s pravosudnim i istražnim subjektima, istraživačima, novinarima i studentima iz Bosne i Hercegovine i inostranstva.

U toku posljednjeg izbornog perioda u okviru međunarodnog stručnog i naučnog usavršavanja učestvovao je na programu “Global Raphael Lemkin Seminar for Genocide Prevention”, koji je organizirao The Auschwitz Institute for the Prevention of Genocide and Mass Atrocities u Aušvicu i Krakovu 2026. godine. Učestvovao je i u međunarodnim studijskim posjetama i programima saradnje u Sjedinjenim Američkim Državama, Njemačkoj, Austriji, Hrvatskoj, Turskoj, Italiji, Češkoj, Slovačkoj, Sjevernoj Makedoniji, Poljskoj, Srbiji i Crnoj Gori. Član je Internacionalnog ekspertnog tima Instituta za istraživanje genocida Kanada.

Dobitnik je više nagrada, zahvalnica i plaketa, a među njegovim društvenim angažmanima treba pomenuti članstvo u Upravnom odboru Vijeća kongresa bošnjačkih intelektualaca za mandatni period 2023–2026. godine. Koautorska knjiga “Zvornik 1992–1995: Genocid na kapiji Bosne”, objavljena krajem 2025. godine u izdanju Instituta, dobitnica je Plakete “Hasan Kaimija” za najbolje djelo iz oblasti humanističkih i društvenih nauka objavljeno u 2024. i 2025. godini.

PRIKAZ KNJIGA OBJAVLJENIH NAKON IZBORA U NAUČNO ZVANJE VIŠI NAUČNI SARADNIK

1. - Muamer Džananović, E. Mulagić, *Zvornik 1992–1995: Genocid na kapiji Bosne*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, Tom I, 2025, 1-766. [ISBN 978-9958-028-57-1, COBISS.BH-ID 67349766]

- Muamer Džananović, E. Mulagić, *Zvornik 1992–1995: Genocid na kapiji Bosne*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, Tom II, 2025, 767-1400. [ISBN 978-9958-028-58-8, COBISS.BH-ID 67351302]

Dvotomna naučna studija “Zvornik 1992–1995: Genocid na kapiji Bosne” rezultat je višegodišnjeg empirijskog naučnoistraživačkog projekta Instituta. Djelo je rezultat opsežnog

naučnog, primarno empirijskog rada i zasnovano je na izrazito širokoj izvornoj osnovi. Autori su koristili primarnu arhivsku građu, dokumente vojnih, policijskih, političkih i drugih struktura, sudske presude i drugu sudsku dokumentaciju, transkripte i svjedočenja, objavljene izvore i relevantnu naučnu literaturu. U empirijskom dijelu istraživanja kandidat je primjenjivao metodu ispitivanja, koristeći strukturirane i polustrukturirane intervjue i istraživačke upitnike, kao i metodu usmene historije kroz kroz razgovore s velikim brojem preživjelih žrtava i drugih neposrednih svjedoka događaja, uključujući snimljene videointervjue, te kroz istraživačke upitnike kojima su prikupljani i provjeravani podaci o ubijenim ili prisilno nestalim žrtvama i okolnostima počinjenja zločina. Upravo je empirijska komponenta najvažnija osobina ovog djela, jer je omogućila autorima da utvrde brojne činjenice koje do tada nisu bile poznate.

Knjiga je objavljena u dva toma, na ukupno 1.400 stranica, s preko 4.500 fusnota, i strukturirana je u petnaest tematski i hronološki povezanih poglavlja. Autori predmet istraživanja ne ograničavaju na lokalni nivo, nego zbivanja u Zvorniku analiziraju u širem historijskom, političkom, ideološkom i vojnom kontekstu raspada SFRJ, velikosrpskog projekta i agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu. Takav pristup omogućio im je povezivanje makro nivoa - političkih i vojnih odluka i djelovanja državnih i paradržavnih struktura - s mezo nivoom općinskih i regionalnih institucija te mikro nivoom konkretnih naselja, logora, stratišta, masovnih grobnica i pojedinačnih iskustava žrtava.

U prvim poglavljima autori analiziraju društveno-političke i vojne prilike u Jugoslaviji i Bosni i Hercegovini krajem osamdesetih i početkom devedesetih godina, proces formiranja srpskih autonomnih oblasti i drugih paradržavnih struktura, transformaciju JNA te ulogu političkih, vojnih i sigurnosnih struktura Srbije i Crne Gore. Poseban istraživački fokus usmjeren je na djelovanje Službe državne bezbednosti Srbije i tzv. paravojnih formacija, kao i na njihovu povezanost s lokalnim strukturama SDS-a. Na lokalnom nivou detaljno se rekonstruira formiranje "Srpske opštine Zvornik", njene policije, teritorijalne odbrane i drugih nelegalnih organa te njihova uloga u pripremama za nasilno preuzimanje vlasti, okupaciju Zvornika i izvršenje zločina.

Jedno od važnih istraživačkih pitanja bilo je utvrđivanje povezanosti između okupacije Zvornika, počinjenih zločina i realizacije "Strateških ciljeva srpskog naroda u Bosni i Hercegovini", posebno prvog cilja - teritorijalnog i etničkog razdvajanja - i trećeg cilja, koji se odnosio na uklanjanje Drine kao granice između "srpskih država". Analizom dokumentacije i konkretnih postupaka političkih, vojnih, policijskih i civilnih struktura autori ukazuju na postojanje funkcionalne hijerarhije i koordinacije u realizaciji tih ciljeva. Zvornik je, zbog svog geografskog položaja na Drini i komunikacijskog značaja između Srbije i sjeveroistočne Bosne, imao posebno mjesto u realizaciji velikodržavnog projekta.

Središnji i najveći dio knjige posvećen je detaljnoj rekonstrukciji zločina počinjenih nad stanovništvom Zvornika. Obrađena je okupacija gradskog dijela Zvornika i Kula-Grada, uloga birokratskog aparata "Srpske opštine Zvornik", sistem logora i drugih mjesta zatočenja, kao i zločini u Grbavcima, Glumini, Jusićima, Križevićima, Diviću, Drinjači, Đulićima, Klisi, Bijelom Potoku, Skočiću, Kozluku, Šepku, Sapni, Snagovu, Liplju, Kamenici, Glodima i drugim

mjestima. Autori istražuju masovna ubistva, zatočenja i torture, prisilne nestanke, deportacije i protjerivanja, seksualno nasilje, uništavanje kulturnog i vjerskog naslijeđa, oduzimanje imovine, kao i organizirano prikrivanje tragova zločina.

Važnu dimenziju djela predstavlja istraživanje kontinuiteta zločina od 1992. do genocida nad Bošnjacima Srebrenice u julu 1995. godine. Autori pokazuju da Zvornik 1995. godine nije bio samo prostor u neposrednoj blizini Srebrenice nego jedna od ključnih teritorija na kojoj je genocid izvršavan. U četrnaestom poglavlju detaljno su analizirani operacija "Krivaja 95", uloga Zvorničke brigade VRS-a i drugih struktura, zatočenja i masovna pogubljenja na području zvorničkih Grbavaca, Petkovaca, Pilice, Vojne ekonomije Branjevo i Kozluka, kao i sistem primarnih i sekundarnih masovnih grobnica.

Jedan od najznačajnijih originalnih doprinosa knjige sadržan je u posljednjem, petnaestom poglavlju, u kojem su sistematizirani rezultati višegodišnjih empirijskih istraživanja žrtava. Autori su terenskim radom, istraživačkim upitnicima i provjerom podataka iz različitih izvora nastojali identificirati žrtve i okolnosti zločina ubijanja. Pored žrtava zločina počinjenih nad stanovnicima Zvornika, istraživanje obuhvata i Zvorničane ubijene tokom genocida u Srebrenici 1995. godine. U prilogima su predstavljeni popisi žrtava, autentični dokumenti, naredbe, fotografije logora i masovnih grobnica, karte, registri stratišta i druga izvorna građa, čime je stvorena značajna dokumentaciona osnova i za buduća naučna istraživanja.

Autori su utvrdili da je na području općine Zvornik u periodu 1992–1995. godine ubijeno ili nestalo najmanje 2.080 žrtava, uglavnom Bošnjaka. Istovremeno, područje Zvornika bilo je najveće stratište žrtava genocida u Srebrenici 1995: prema rezultatima iznesenim u knjizi, na ovom prostoru ubijeno je, nestalo i u sistem masovnih grobnica ukopano oko 70% žrtava genocida u Srebrenici i oko nje. Posmatrajući zajedno zločine nad stanovništvom Zvornika i masovna ubistva žrtava genocida u Srebrenici, autori zaključuju da je na prostoru općine Zvornik tokom 1992–1995. godine ubijeno ili nestalo više od 7.000, uglavnom bošnjačkih, civila, zbog čega Zvornik određuju kao jednu od ključnih geografskih determinanti, odnosno epicentar genocidnog nasilja nad Bošnjacima u navedenom periodu.

Komisija cijeni da dvotomno djelo "Zvornik 1992–1995: Genocid na kapiji Bosne", prema obimu provedenog istraživanja, korištenoj izvornoj građi, rezultatima vlastitog empirijskog rada i naučnim spoznajama koje donosi, predstavlja jedan od najznačajnijih rezultata dosadašnjeg naučnoistraživačkog rada. Istovremeno, ono predstavlja značajan doprinos bosanskohercegovačkim i međunarodnim studijama genocida, historiografiji i sociologiji genocida, kao i razvoju metodoloških pristupa istraživanju masovnih zločina na nivou lokalnih zajednica. Njegova vrijednost ogleda se i u stvaranju trajne dokumentacione osnove za buduća istraživanja, obrazovanje, kulturu pamćenja i suprotstavljanje savremenim oblicima negiranja i revizionizma.

2. - J. Medić, H. Karčić, Muamer Džananović, E. Mulagić, *POLITICS OF REVISIONISM: Denial of Crimes and Genocide in Bosnia and Herzegovina, 1992–2025 (A Research Study)*, University of Sarajevo – Institute for Research of Crimes Against Humanity and International Law, Sarajevo, 2025, 95. [ISBN 978-9958-028-54-0, COBISS.BH-ID 64719622]

- *POLITIKA REVIZIONIZMA: Negiranje genocida i ratnih zločina u Bosni i Hercegovini 1992–1995*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2025, 87. [ISBN 978-9958-028-52-6, COBISS.BH-ID 64609030]

Koautorsko djelo “Politika revizionizma: Negiranje zločina i genocida u Bosni i Hercegovini 1992–2025” predstavlja istraživačku studiju posvećenu savremenim oblicima negiranja, relativizacije i revizionističkog reinterpetiranja genocida i drugih ratnih zločina počinjenih u Bosni i Hercegovini. Studija je objavljena na bosanskom i engleskom jeziku 2025. godine u izdanju Instituta. Obje verzije indeksirane su u CEEOL – Central and Eastern European Online Library.

Autori polaze od stanovišta da negiranje zločina nije pojava nastala nakon završetka rata, već proces koji je započeo još u vrijeme njihovog izvršenja i koji se, u različitim oblicima i intenzitetu, nastavlja do danas. Cilj istraživanja bio je pružiti integralni pregled strategija i metoda negiranja zločina i genocida počinjenih u Bosni i Hercegovini, kao i identificirati najvažnije ideološke i institucionalne aktere i dominantne diskurse negiranja tokom posljednje tri decenije. Autori posebno ukazuju na činjenicu da revizionistički narativi predstavljaju jedan od faktora kontinuirane destabilizacije društvenih i političkih odnosa u Bosni i Hercegovini.

Studija je strukturirana kroz uvodna teorijska razmatranja, četiri studije slučaja - Srebrenica, Prijedor, Sarajevo i Tuzla - te posebno poglavlje posvećeno procesuiranju negiranja genocida, nakon čega slijede zaključak i preporuke. Metodološki pristup zasniva se na analizi pravosnažno utvrđenih sudskih činjenica, relevantne naučne literature, zvaničnih dokumenata i izvještaja, političkih deklaracija i izjava, medijskih sadržaja te publikacija koje promoviraju revizionističke interpretacije. Time istraživanje ne ostaje na analizi pojedinačnih izjava ili izoliranih slučajeva, već nastoji utvrditi šire obrasce i institucionalne mehanizme kojima se osporavaju, umanjuju ili reinterpetiraju činjenice o počinjenim zločinima.

Posebno značajan nalaz predstavlja proces institucionalizacije negiranja. Autori ukazuju da se revizionistički narativi promoviraju kroz djelovanje političkih, medijskih, obrazovnih i drugih struktura, naročito u Republici Srbiji i bosanskohercegovačkom entitetu Republika srpska (RS). Na taj način historijski revizionizam izlazi iz okvira pojedinačnih interpretacija prošlosti i postaje politički i društveni fenomen s neposrednim posljedicama po procese suočavanja s prošlošću, tranzicijsku pravdu, društveno povjerenje i političku stabilnost Bosne i Hercegovine.

Komisija cijeni da ovo djelo predstavlja značajan doprinos proučavanju savremenih oblika negiranja genocida i ratnih zločina u Bosni i Hercegovini. Njena posebna vrijednost ogleda se u sistematiziranju različitih oblika i metoda negiranja, njihovom povezivanju sa širim

institucionalnim i političkim kontekstom te analizi kontinuiteta revizionističkih praksi od vremena izvršenja zločina do savremenog perioda. Objavljivanje studije i na engleskom jeziku dodatno proširuje dostupnost rezultata istraživanja međunarodnoj akademskoj i stručnoj javnosti i doprinosi međunarodnoj vidljivosti istraživanja Instituta i njegovih autora.

3. Muamer Džananović, J. Medić, H. Karčić, *NASTANAK REPUBLIKE SRPSKE: Od regionalizacije do strateških ciljeva (1991–1992)*, II izdanje, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju, Sarajevo, 2025, 286. [ISBN 978-9958-028-51-9; ISBN 978-9958-649-76-9; COBISS.BH-ID 64111622]

Koautorska knjiga “Nastanak Republike srpske: Od regionalizacije do strateških ciljeva (1991–1992)” predstavlja rezultat naučnoistraživačkog rada usmjerenog na analizu političkih, institucionalnih, vojnih i ideoloških procesa koji su prethodili jednostranom proglašenju “Srpske Republike Bosne i Hercegovine” 9. januara 1992. godine i usvajanju “Strateških ciljeva srpskog naroda u Bosni i Hercegovini” 12. maja iste godine. Autori, oslanjajući se na relevantnu literaturu i obimnu primarnu arhivsku građu, nastanak RS-a analiziraju kao višefazan proces stvaranja paralelnih političkih, upravnih, policijskih i vojnih struktura u širem kontekstu raspada SFRJ i velikosrpskog projekta.

Posebno je značajno da je 2025. godine objavljeno drugo izdanje knjige koje je predmet razmatranja Komisije. Prvo izdanje, objavljeno 2023. godine, izazvalo je veliko interesovanje akademske i šire javnosti, u kratkom periodu uvršteno je u sillabuse na fakultetima u Bosni i Hercegovini, a o knjizi su kritičke osvrte objavili istaknuti naučnici u relevantnim domaćim i međunarodnim časopisima. Zbog kontinuirane potražnje pripremljeno je drugo izdanje, u kojem su autori, uvažavajući određene stručne sugestije i primjedbe, dodatno obogatili pojedine dijelove knjige, što i navode u predgovoru ovog izdanja.

Knjiga je podijeljena u šest poglavlja koja hronološki i problemski prate razvoj navedenih procesa od šireg historijskog i političkog konteksta, preko transformacije JNA i političkog djelovanja SDS-a, do formiranja paralelnih institucija i usvajanja „strateških ciljeva“. Posebna pažnja posvećena je povezivanju političkih i teritorijalnih ciljeva s njihovom kasnijom operacionalizacijom tokom agresije i izvršenja masovnih zločina širom Republike Bosne i Hercegovine.

Komisija cijeni da drugo izdanje knjige “Nastanak Republike srpske: Od regionalizacije do strateških ciljeva (1991–1992)” predstavlja značajan doprinos proučavanju raspada Jugoslavije, nastanka paradržavnih struktura u Bosni i Hercegovini te političkih i institucionalnih pretpostavki agresije i masovnih zločina. Objavljivanje drugog izdanja, nakon značajne akademske recepcije prvog izdanja i njegovog uključivanja u univerzitetske silabuse, dodatno potvrđuje naučnu relevantnost i prepoznatljivost ovog djela.

4. Muamer Džananović, H. Karčić, E. Suljagić, S. Turčalo, *DEKODIRANJE AGRESIJE: Vrhovni savet odbrane Savezne Republike Jugoslavije i rat protiv Republike Bosne i Hercegovine*, Univerzitet u Sarajevu – Fakultet političkih nauka, Memorijalni centar Srebrenica, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2024, 560. [ISBN 978-9926-475-62-8; ISBN 978-99868746-3-6; ISBN 978-9958-028-47-2; COBISS.BH-ID 59392006]

Koautorsko djelo "Dekodiranje agresije: Vrhovni savet odbrane Savezne Republike Jugoslavije i rat protiv Republike Bosne i Hercegovine" predstavlja rezultat istraživanja uloge Savezne Republike Jugoslavije i njenog najvišeg tijela vojne vlasti - Vrhovnog savjeta odbrane (VSO) - u ratu protiv Republike Bosne i Hercegovine.

Posebnu naučnu vrijednost djela predstavlja njegova izrazita dokumentarna utemeljenost. Osnovnu izvornu građu čine stenogrami i zapisnici sjednica VSO-a, koje autori tretiraju kao prvorazredne historijske izvore za razumijevanje odnosa političkog i vojnog vrha SRJ prema ratu u Republici Bosni i Hercegovini. Na osnovu ove dokumentacije analizirani su mehanizmi odlučivanja, upravljanja vojnim strukturama, finansiranja i logističke podrške, kao i odnosi između Vojske Jugoslavije (VJ), VRS i Srpske vojske Krajine. Autori posebno istražuju i značaj 30. kadrovske centra VJ kao mehanizma kojim su oficiri VJ bili angažirani u VRS-u, uz istovremeno zadržavanje statusnih i materijalnih prava u sistemu SRJ.

Knjiga je koncipirana u dva osnovna dijela. U prvom se analiziraju nastanak i djelovanje VSO-a, formiranje i uloga 30. kadrovske centra, logistička i druga podrška SRJ agresiji na Republiku Bosnu i Hercegovinu te odnos VSO-a prema ratnim operacijama, počinjenim zločinima, njihovom negiranju i političkim procesima tokom rata. Drugi, obimniji dio donosi izvode iz stenograma i zapisnika sjednica VSO-a, čime je značajan korpus primarne dokumentacije učinjen dostupnijim naučnoj i stručnoj javnosti i budućim istraživačima.

Rezultati istraživanja ukazuju na duboku institucionalnu povezanost političkih i vojnih struktura SRJ sa strukturama tzv. RS. Autori na osnovu stenograma i druge dokumentacije analiziraju finansijsku, logističku i kadrovsku podršku VRS-u, pitanja komandovanja i kontrole te političko i vojno upravljanje velikosrpskim projektom. Posebno se ukazuje na pokušaje stvaranja pravne i institucionalne fikcije o neangažiranosti SRJ u ratu u Bosni i Hercegovini, naročito kroz sistem kadrovskih centara, dok dokumentacija pokazuje kontinuitet institucionalnih, kadrovskih i vojnih veza između VJ i VRS-a.

Komisija cijeni da ova knjiga predstavlja značajan naučnoistraživački doprinos proučavanju uloge SRJ u agresiji na Republiku Bosnu i Hercegovinu. Njena posebna vrijednost ogleda se u sistematskom korištenju i interpretaciji stenograma i zapisnika Vrhovnog savjeta odbrane, analizi 30. kadrovske centra i drugih institucionalnih mehanizama povezanosti SRJ i VRS-a te u objavljivanju značajnog korpusa primarne izvorne građe. Djelo na taj način predstavlja nezaobilaznu osnovu za daljnja istraživanja karaktera rata protiv Republike Bosne i Hercegovine, struktura političkog i vojnog odlučivanja te uloge institucija SRJ u ratovima na prostoru bivše Jugoslavije.

PRIKAZ NAUČNIH RADOVA OBJAVLJENIH NAKON IZBORA U NAUČNO ZVANJE VIŠI NAUČNI SARADNIK

1. "The System of Mass Graves of the Victims of the 1995 Genocide in and Around Srebrenica", Zbornik radova (ur. **Muamer Džananović**, Pinar Akarcay), *The Srebrenica Genocide: Concept, History and International Justice: Law, Politics and Memory in International Perspective*, Istanbul University Press, Istanbul, 2026, 37-53. *Uz prijavu dostavljen rad u prelomljenoj finalnoj verziji, te Potvrda da je publikacija u proceduri dobijanja E-ISBN i da će rad biti objavljen.*

U ovom zborniku kandidat je ujedno i korednik publikacije na engleskom jeziku, koju objavljuje prestižni izdavač. U koautorskom radu istražuje se sistem primarnih, sekundarnih i tercijarnih masovnih grobnica žrtava genocida u Srebrenici i oko nje 1995. godine, s posebnim fokusom na organizirano prikrivanje posmrtnih ostataka žrtava. Utvrđuje se da su iskopavanje grobnica, ukopavanje žrtava i kasnije premještanje posmrtnih ostataka bili planski, sistematski i sinhronizirani s masovnim pogubljenjima, uz angažman vojnih, policijskih, civilnih i javnih struktura tzv. RS. U koautorskom radu se iznose i konkretni podaci prema kojima su na području Zvornika otkrivene 34 masovne grobnice s više od 20 žrtava, dok je 18 takvih grobnica otkriveno na području Srebrenice, Bratunca i Vlasenice. Zaključuje se da sistem masovnih grobnica predstavlja integralni dio genocidnog procesa i jedan od ključnih forenzičkih, historijskih i pravnih dokaza njegove namjere, organiziranosti, razmjera i sistematskog karaktera.

2. "The Pilica cultural centre: A site of recurrent genocide in Bosnia and Herzegovina, 1992 and 1995", Zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije: *Srebrenica 30 Years After the Genocide: Memory, Responsibility and the Challenges of Denial*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2026, 109-130. *Uz prijavu je dostavljen rad u prelomljenoj verziji, kao i potvrda izdavača da se Zbornik nalazi u završnoj proceduri objavljivanja i pripremi za dobijanje ISBN-a i CIP zapisa. Navedeno je da će Zbornik po objavljivanju biti indeksiran u bazi Central and Eastern European Online Library (CEEOL).*

U ovom radu na engleskom jeziku autor istražuje upotrebu škola i domova kulture kao mjesta zatočenja, mučenja i masovnih pogubljenja tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu, s posebnim fokusom na Dom kulture i školu u zvorničkoj Pilici. Na primjeru Pilice ukazuje na prostorni, institucionalni i metodološki kontinuitet zločina počinjenih 1992. godine nad Bošnjacima zvorničkog područja i 1995. godine nad Bošnjacima iz Srebrenice i drugih općina tokom genocida u i oko Srebrenice. Rad je zasnovan na sudski utvrđenim činjenicama,

svjedočenjima, arhivskoj građi, forenzičkim dokazima i vlastitim istraživanjima autora. Kandidat posebno ukazuje na problem neadekvatne memorijalizacije ovih objekata i njihovo ponovno korištenje bez adekvatnog obilježavanja, zaključujući da su priznavanje činjenica, obrazovanje i memorijalizacija nužni za očuvanje sjećanja na žrtve i sprečavanje ponavljanja sličnih zločina.

3. "Savremeni oblici institucionalnog podrivanja suvereniteta Bosne i Hercegovine: Deklaracija 'Svesrpskog sabora'", Zbornik radova *Instrumentalizacija i politizacija nacionalnih prava: Deklaracija "Svesrpskog sabora" kao kontinuitet velikodržavne politike*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2026, 83-112. [ISBN 978-9958-028-59-5; CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod ID brojem 68912902; Zbornik je indeksiran u: Central and Eastern European Online Library (CEEOL)]

U ovom radu dr. Džananović analizira "Deklaraciju o zaštiti nacionalnih i političkih prava i zajedničkoj budućnosti srpskog naroda", usvojenu na "Svesrpskom saboru" 2024. godine, kroz prizmu suvereniteta i teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine. Posebno razmatra ustavne granice "posebnih paralelnih odnosa" između bosanskohercegovačkog entiteta RS i Republike Srbije te Deklaraciju smješta u kontinuitet velikodržavne politike, pri čemu ukazuje na transformaciju od otvorenih teritorijalnih pretenzija ka institucionalnom povezivanju, kulturnoj hegemoniji i drugim oblicima "mehke" moći. Analizom 49 tačaka Deklaracije i konkretnih mjera koje su uslijedile nakon njenog usvajanja autor zaključuje da dokument nije ostao na nivou političke simbolike, već je operacionaliziran kroz zakonodavne, podzakonske i administrativne aktivnosti i uspostavljanje trajnih mehanizama koordinacije Srbije i bosanskohercegovačkog entiteta RS izvan institucionalnog okvira Bosne i Hercegovine. Ukazuje se da kumulativni učinak tih procesa predstavlja ozbiljan ustavnopravni i politički izazov za suverenitet i funkcionalnost Bosne i Hercegovine, vladavinu prava, evropske integracije i regionalnu stabilnost.

4. "Ratni zločini u Kotor-Varoši 1992. godine: Sudski utvrđene činjenice i savremeni revizionizam", *Historijski pogledi*, Centar za istraživanje moderne i savremene historije, Tuzla, god. IX, broj 15, 2026, 395-425. [UDK/UDC: 94:341.322.5:347.95(497.6Kotor Varoš)"1992" (093) DOI: <https://doi.org/10.52259/historijskipogledi.2026.9.15.395>; ČASOPIS "HISTORIJSKI POGLEDI" JE INDEKSIRAN U// THE JOURNAL "HISTORICAL VIEWS" IS INDEXED IN (<http://pogledi.cimoshis.org/medunarodne-baze-international-databases/>) 1. SCOPUS 2. C.E.E.O.L - Central and Eastern European Online Library 3. ERIH PLUS - European Reference Index for the Humanities and Social Science 4. DOAJ - Directory

of Open Access Journals 5. Crossref – DOI 6. HeinOnline 7. Complementary Index (EBSCO host) 8. MIAR – Information Matrix for the Analysis of Journals 9. ROAD - Directory of Open Access scholarly Resources 10. COBBIS.BH 11. ICI - Index Copernicus International 12. EuroPub – Directory of Academic and Scientific Journals 13. ESJI - Eurasian Scientific Journal Index 14. SIS - Scientific Indexing Services 15. Slavic Humanities Index with full text 16. ISI- International Scientific Indexing 17. ASI- Advanced Sciences Index 18. ResearchBib – Academic Resource Index 19. CiteFactor – Academic Scientific Journals 20. DRJI - Directory of Research Journals Indexing 21. OAJI - Open Academic Journals Index 22. Google Scholar - Bibliographic database 23. Electronic Journals Library of University of Regensburg 24. OCLC - Online Computer Library Center - WorldCat 25. BASE - Bielefeld Academic Search Engine 26. Academia.edu 27. ResearchGate.net 28. OpenAIRE 29. GIF - General Impact Factor 30. Semantic Scholar 31. ScienceGate: Academic Search Engine 32. JISC Sherpa Romeo 33. Dimensions Digital Science 34. Scilit - Scientific Literature 35. OUCI - Open Ukrainian Citation Index 36. Ulrichs Periodicals Directory - Bibliographic database 37. Researcher.Life – Global Journal database 38. Scite_ database 39. KindCongress – World With Science 40. SJR – Scimago Journal & Country Rank 41. HJRS – HEC Journal Recognition System 42. Jouroscope® – Global Directory of Scientific Journals & Calls For Papers 43. IJIF - International Innovative Journal Impact Factor 44. Rootindexing Journal Abstracting and Indexing Service 45. ZDB - Zeitschriften Datenbank 46. GSI - Global Scholar Index 47. ABCD Index - Academic Business Current Data Index 48. ACSI – Asian Science Citation Index 49. OpenAlex - Open index of the global research system 50. LetPub 51. SUDOC - System universitaire de documentation]

U ovom radu autor analizira ratne zločine počinjene nad bošnjačkim i hrvatskim stanovništvom na području općine Kotor-Varoš tokom 1992. godine, prvenstveno kroz sudsku praksu međunarodnih, njemačkih i domaćih sudova. Posebna pažnja posvećena je ubistvima, nezakonitim zatočenjima, mučenjima, seksualnom nasilju, deportacijama i drugim oblicima progona, uključujući masovno ubistvo zarobljenih muškaraca u školi u Grabovici. Komparativnom analizom presuda ICTY-a, IRMCT-a, njemačkih sudova, Suda Bosne i Hercegovine i Okružnog suda u Banjoj Luci kandidat pokazuje da postoji međusobno komplementarna i koherentna činjenična i pravna osnova o zločinima počinjenim u Kotor-Varoši. U radu se posebno ukazuje da tvrdnje o “nepostojanju dokaza i sudskih presuda”, kao i pokušaji zabrane obilježavanja mjesta zločina u Grabovici (Kotor-Varoš), predstavljaju oblike savremenog historijskog revizionizma kojima se osporavaju sudski utvrđene činjenice i pravo žrtava na sjećanje i memorijalizaciju.

5. "Deklaracija 'Svesrpskog sabora': Nastavak velikodržavne politike Srbije prema Bosni i Hercegovini", Zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije *Ustavno-pravni razvoj Bosne i Hercegovine: 30 godina od Dejtonskog mirovnog sporazuma*, Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 2026, 289-308. [ISBN 978-9926-8973-1-4 (Centar za multidisciplinarna istraživanja CMI) ISBN 978-9926-525-14-9 (Pravni fakultet Univerziteta) CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod ID brojem 68855814]

U ovom radu kandidat Deklaraciju "Svesrpskog sabora" iz 2024. godine posmatra u dužem historijskom i ideološkom kontinuitetu, uspoređujući je s Memorandumom Srpske akademije nauka i umjetnosti (SANU) iz 1986. i Memorandumom II SANU-a iz 2011. godine. Težište rada je na utvrđivanju zajedničkih ideoloških postavki ova tri dokumenta i načina na koji su se metode realizacije velikodržavnih ciljeva prilagođavale promijenjenim političkim okolnostima. Kandidat pokazuje da se, nakon neuspjeha ratnog ostvarenja teritorijalnih ciljeva tokom 1990-ih, naglasak postupno premješta na kulturno, obrazovno, političko i ekonomsko povezivanje "srpskog nacionalnog prostora", odnosno na stvaranje koncepta "srpskog sveta". U radu se zaključuje da Deklaracija iz 2024. godine predstavlja najnoviju fazu tog kontinuiteta, u kojoj se ranije ideološke postavke prenose u savremeni (geo)politički okvir.

6. "Političke prilike i ratni zločini u Banja Luci 1990–1992", *Specto – Časopis za kulturu i društvena pitanja*, Spektrum, Sarajevo, god. 3, april 2026, 13-35. [UDK 341.322.5:347.95(497.6Banja Luka)"1990/1992"; 347.95(497.6Banja Luka)"1990/1992"; DOI: <https://doi.org/10.70772/5yvR2WIVrF>; Časopis je indeksiran u: CEEOL – Central and Eastern European Online Library, Frankfurt am Main, Germany]

U ovom koautorskom radu analiziraju se političke prilike u Banja Luci od prvih višestranačkih izbora 1990. godine do kraja 1992. godine, povezujući proces preuzimanja vlasti i jednostrane "regionalizacije" s razvojem sistematske kampanje progona nesrpskog stanovništva. Pokazuje se kako je Banja Luka, kao političko i administrativno središte Zajednice opština Bosanske krajine, a potom Autonomne regije Krajina, postala važan centar provođenja politike Srpske demokratske stranke, dok su se refleksije rata u Hrvatskoj, djelovanje Jugoslovenske narodne armije i jačanje srpskih vojnih i policijskih struktura neposredno odrazili na zaoštavanje međunacionalnih odnosa. Autori utvrđuju da su Bošnjaci i Hrvati bili izloženi otpuštanjima, zastrašivanju, fizičkom i psihičkom nasilju, zatočenju u logore, prisilnom iseljavanju i drugim oblicima progona, u kojima su učestvovali pripadnici Jugoslovenske narodne armije, Vojske "Srpske Republike Bosne i Hercegovine", odnosno Vojske "Republike srpske", te policijskih struktura. Zaključuje se da je takva politika dovela do radikalne promjene etničke strukture Banje Luke i dugoročne demografske, društvene i političke homogenizacije prostora.

7. “An Organizational Mechanism of the Federal Republic of Yugoslavia for Concealing Aggression Against the Republic of Bosnia and Herzegovina”, *Bosnian Studies - Journal for Research of Bosnian Thought and Culture*, Institut za bošnjačke studije – Preporod, Sarajevo, Volume IX, Number 2, 2025, 96-111. [UDC 355.1(497.1):341.31(497.6) “1992/1995”; DOI 10.47999/bos.2025.9.2.96-111; Bosnian Studies: Journal for Research of Bosnian Thought and Culture is currently indexed in CEEOL, ROAD and EuroPub - Directory of Academic and Scientific Journals]

U ovom radu objavljenom na engleskom jeziku dr. Džananović istražuje formiranje i djelovanje 30. kadrovske centra Vojske Jugoslavije kao posebnog organizacionog mehanizma Savezne Republike Jugoslavije za prikrivanje vlastitog angažmana u agresiji na Republiku Bosnu i Hercegovinu. Na osnovu arhivske građe Generalštaba Vojske Jugoslavije, stenograma Vrhovnog savjeta odbrane, vojnih akata i sudske dokumentacije pokazuje da 30. kadrovski centar nije predstavljao samo administrativno rješenje za reguliranje statusa vojnih lica, već mehanizam kojim su održavane kadrovske, komandne i finansijske veze između Vojske Jugoslavije i VRS u Bosni i Hercegovini. Kandidat zaključuje da su oficiri angažirani u Bosni i Hercegovini zadržavali status, plate, činove i druga prava u sistemu Vojske Jugoslavije, te da je 30. kadrovski centar bio važan dio šireg institucionalnog sistema kojim je Savezna Republika Jugoslavija istovremeno upravljala ratnim angažmanom i nastojala prikriti njegov karakter i razmjere.

8. “Između istine, negiranja i realnosti: Memorijalizacija ratnih zločina u Zvorniku”, *Novi Muallim, Časopis za odgoj i obrazovanje*, Udruženje Ilmije, Sarajevo, zima 2025, god. XXVI, br. 104, 74-83. [UDK 341.322.5(497.6Zvornik)“1992/1995”; 94(497.6Zvornik)“1992/1995”; DOI 10.26340/muallim.v26i104.2199; Novi Muallim indeksiran je u CEEOL bazi]

U ovom radu kandidat razmatra odnos između sudski i naučno utvrđenih činjenica o zločinima nad Bošnjacima Zvornika, savremenih oblika njihovog negiranja i postojećih praksi memorijalizacije. Nakon sažetog prikaza kontinuiteta zločina počinjenih od 1992. do genocida u Srebrenici 1995. godine, težište stavlja na načine očuvanja sjećanja na žrtve i obilježavanja mjesta zločina. Kandidat pokazuje da su aktivnosti memorijalizacije u najvećoj mjeri rezultat angažmana porodica žrtava, Islamske zajednice i lokalnih udruženja, dok sistemska institucionalna podrška izostaje. Na primjerima spomen-obilježja u Bijelom Potoku, Doma kulture “Pilica”, logora “Liplje” i Memorijalnog centra u Kalesiji ukazuje na nedovršene projekte, ograničenu edukativnu funkciju i nedovoljnu zaštitu mjesta zločina. Zaključuje da je potrebno razvijati funkcionalne memorijalne centre i spomen-sobe koji bi, osim komemorativne, imali trajnu edukativnu, istraživačku i dokumentarnu ulogu u očuvanju kulture pamćenja i suprotstavljanju historijskom revizionizmu.

9. "Genocide in Srebrenica: Execution, Consequences and Legacy", *Srebrenica genocide: Politics, Law and Memory*, IDEFE, Balkan Studies Foundation, Skoplje, 2025, 125-138. [DOI : <http://doi.org/10.51331/EB13>; Affiliation: Balkan Studies Foundation; WoS Category: Social Sciences, Interdisciplinary; WoS CT Meso: Social Sciences; WoS CT Micro: Social Sciences; Scopus Subject Area (ASJC)]

U ovom radu objavljenom na engleskom jeziku dr. Džananović genocid u Srebrenici analizira kroz dvije povezane dimenzije - njegovo izvršenje i dugoročne posljedice po stanovništvo i društvenu strukturu Srebrenice i bosanskog Podrinja. Posebna pažnja posvećena je demografskim i obrazovnim posljedicama genocida. Dr. Džananović navodi da je 1987. godine na području općine Srebrenica djelovalo sedam osmogodišnjih osnovnih škola sa 23 područne škole, koje je pohađalo ukupno 5.953 učenika, dok noviji podaci pokazuju postojanje svega dvije osnovne škole sa sedam kombiniranih područnih odjeljenja i ukupno 435 učenika. Za školsku 2025/2026. godinu navodi se da je u prvi razred Prve osnovne škole upisano svega 45 učenika, dok se tokom posljednjih deset godina broj prvačića uglavnom kreće između 40 i 50 godišnje. Kandidat ove pokazatelje povezuje sa širim procesima depopulacije, starenja stanovništva, iseljavanja i slabljenja bioreproduktivnog potencijala, zaključujući da posljedice genocida nisu ograničene na neposredne ljudske gubitke, već dugoročno određuju mogućnosti obnove života i opstanka lokalne zajednice.

10. "Krizni štabovi SDS-a u Bosni i Hercegovini (1990–1992): Instrument paradržavne vlasti i uloga u zločinima nad Bošnjacima i Hrvatima", *Historijski pogledi*, Centar za istraživanje moderne i savremene historije, Tuzla, god./vol. VIII, br. 14, Tuzla, 2025, 364-391. [UDK/UDC: 94:341.323.2:341.322.5(497.6)"1991/1992"(093) DOI: <https://doi.org/10.52259/historijskipogledi.2025.8.14.394>; ČASOPIS "HISTORIJSKI POGLEDI" JE INDEKSIRAN U// THE JOURNAL "HISTORICAL VIEWS" IS INDEXED IN (<http://pogledi.cimoshis.org/medunarodne-baze-international-databases/>) 1. SCOPUS 2. C.E.E.O.L - Central and Eastern European Online Library 3. ERIH PLUS - European Reference Index for the Humanities and Social Science 4. DOAJ - Directory of Open Access Journals 5. Crossref – DOI 6. HeinOnline 7. Complementary Index (EBSCO host) 8. MIAR – Information Matrix for the Analysis of Journals 9. ROAD - Directory of Open Access scholarly Resources 10. COBBIS.BH 11. ICI - Index Copernicus International 12. EuroPub – Directory of Academic and Scientific Journals 13. ESJI - Eurasian Scientific Journal Index 14. SIS - Scientific Indexing Services 15. Slavic Humanities Index with full text 16. ISI- International Scientific Indexing 17. ASI- Advanced Sciences Index 18. ResearchBib – Academic Resource Index 19. CiteFactor – Academic Scientific Journals 20. DRJI - Directory of Research Journals Indexing 21. OAJI - Open Academic Journals Index 22. Google Scholar - Bibliographic database 23. Electronic Journals Library of University of Regensburg 24. OCLC - Online Computer

Library Center - WorldCat 25. BASE - Bielefeld Academic Search Engine 26. Academia.edu 27. ResearchGate.net 28. OpenAIRE 29. GIF - General Impact Factor 30. Semantic Scholar 31. ScienceGate: Academic Search Engine 32. JISC Sherpa Romeo 33. Dimensions Digital Science 34. Scilit - Scientific Literature 35. OUCI - Open Ukrainian Citation Index 36. Ulrichs Periodicals Directory - Bibliographic database 37. Researcher.Life – Global Journal database 38. Scite_ database 39. KindCongress – World With Science 40. SJR – Scimago Journal & Country Rank 41. HJRS – HEC Journal Recognition System 42. Jouroscope® – Global Directory of Scientific Journals & Calls For Papers 43. IJIF - International Innovative Journal Impact Factor 44. Rootindexing Journal Abstracting and Indexing Service 45. ZDB - Zeitschriften Datenbank 46. GSI - Global Scholar Index 47. ABCD Index - Academic Business Current Data Index 48. ACSI – Asian Science Citation Index 49. OpenAlex - Open index of the global research system 50. LetPub 51. SUDOC - System universitaire de documentation]

U ovom radu kandidat istražuje ulogu tzv. kriznih štabova Srpske demokratske stranke u uspostavljanju paradržavne vlasti 1991. i 1992. godine i provođenju zločina nad Bošnjacima i Hrvatima tokom 1992. godine. Istraživanje obuhvata djelovanje “kriznih štabova” i njihovih nasljednika na širokom prostoru Bosne i Hercegovine, uključujući Zvornik, Bratunac, Foču, Vlasenicu, Višegrad, Bosanski Šamac, Doboј, Kotor-Varoš, Bosanski Petrovac, Bosansku Krupu, Prijedor, Sanski Most, Rogaticu, Sokolac, Ilijaš, Ilidžu, Vogošću, Čajniče, Kalinovik i Pale. Kandidat pokazuje da su ove strukture koordinirale hapšenja, deportacije, prisilna preseljenja, oduzimanje imovine, otpuštanja s radnih mjesta i organiziranje logora, pretvarajući političke odluke u konkretne mjere represije i nasilja.

11. “The Relationship of the Republic of Serbia and the Bosnia and Herzegovina Entity Republika Srpska to the United Nations Resolution on the Genocide in Srebrenica”, *Journal of Humanity, Peace and Justice*, Istanbul University, Istanbul, Volume 2, Issue 1, 2025, 56-67. [Journal of Humanity, Peace and Justice, HUPEJ 2025 , 2 (1): 5667; <https://doi.org/10.26650/hupej.2025.2.1.250825>; This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License; E-ISSN: 3023-8366]

U ovom radu objavljenom na engleskom jeziku dr. Džananović analizira odnos političkih i institucionalnih struktura Republike Srbije i bosanskohercegovačkog entiteta RS prema Rezoluciji Generalne skupštine Ujedinjenih nacija o genocidu u Srebrenici, usvojenoj 23. maja 2024. godine. Posebna pažnja posvećena je činjenici da Rezolucija potvrđuje međunarodno priznanje genocida, osuđuje njegovo negiranje i veličanje ratnih zločinaca te 11. juli ustanovljava kao međunarodni dan sjećanja. Kandidat pokazuje da su političke reakcije iz Srbije i entiteta RS, uključujući odbacivanje Rezolucije, relativizaciju njenog sadržaja i predstavljanje njenog

usvajanja kao “prijetnje srpskom narodu”, dio kontinuiteta institucionaliziranog negiranja genocida i historijskog revizionizma.

12. “Zločini nad Bošnjacima u Srbiji i Crnoj Gori 1992–1995: Uloga Vrhovnog savjeta odbrane Savezne Republike Jugoslavije”, *Sandžački zbornik, Časopis za društvene i humanističke nauke*, BNV u Republici Srbiji, Novi Pazar, god. 1, 2025, 261-286. [UDK 341.322.5(=1:497.6); (497.11+497.16)“1992/1995”; ISSN 3042-3325]

U ovom radu dr. Muamer Džananović istražuje zločine i različite oblike represije nad Bošnjacima u Srbiji i Crnoj Gori od 1992. do kraja 1995. godine, s posebnim osvrtom na saznanja i djelovanje Vrhovnog savjeta odbrane Savezne Republike Jugoslavije. Analizom stenograma njegovih sjednica i druge relevantne dokumentacije ukazuje na širok spektar represivnih postupaka: policijsko nasilje, hapšenja, mučenja, ubistva, pljačke i paljevine bošnjačke imovine, prisilna iseljavanja i druge oblike kršenja ljudskih prava. Posebno se obrađuju otmica 16 Bošnjaka iz Sjeverina u oktobru 1992. godine i otmica 19 putnika iz Srbije i Crne Gore iz voza Beograd–Bar na stanici Štrpci u februaru 1993. godine, kao i zločini i represalije u Pljevljima, Nikšiću, Zabrnjici, Kukurovićima i drugim mjestima. Posebnu vrijednost istraživanja predstavlja analiza rasprave o otmici u Štrpcima na sjednici Vrhovnog savjeta odbrane, iz koje je vidljivo da su najviši politički i vojni predstavnici Savezne Republike Jugoslavije raspolagali detaljnim informacijama o zločinu, njegovim izvršiocima i sudbini žrtava. Kandidat pokazuje da, uprkos takvim saznanjima, nisu poduzimane efikasne mjere zaštite bošnjačkog stanovništva i procesuiranja odgovornih, te zaključuje da raspoloživa primarna arhivska građa ukazuje na umiješanost državnog aparata Savezne Republike Jugoslavije u organiziranje i provođenje zločina i represije nad Bošnjacima, kako u Srbiji i Crnoj Gori tako i u Republici Bosni i Hercegovini.

13. “Genocid: Od definiranja do presude za Srebrenicu”, *Sophos*, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, No 17, 2024, 163-190. [UDK/UDC: 341.485(497.6)Srebrenica; DOI: 10.46352/18403867.2024.163; ISSN 1840-3859; SOPHOS is indexed and abstracted in the scientific databases: Index Copernicus International (ICI) EBSCO]

U ovom radu kandidat razmatra zločin genocida kroz historijski, pravni i sociološki okvir, oslanjajući se na radove međunarodno afirmiranih teoretičara genocida i masovnog nasilja, među kojima su Lemkin, Fein, Chalk, Shaw, Stanton, Bauman, Bruneteau, Horowitz, Jonassohn, Kiernan, Malešević, Power, Ratner, Abrams, Schabas, Rubinstein, Totten i drugi. Posebna pažnja posvećena je definiranju genocida, pitanju genocidne namjere, ulozi ideologije i organiziranog državnog aparata u njegovom izvršenju, kao i različitim teorijskim pristupima

razumijevanju genocida kao procesa. Na toj teorijskoj i pravnoj osnovi kandidat analizira genocid u Srebrenici, njegov ideološki i politički kontekst, "strateške ciljeve", stanje u enklavi, Direktivu broj 7, operaciju "Krivaja-95", izvršenje masovnih zločina i sudsko utvrđivanje genocida. Zaključuje se da je genocid rezultat planskih i sistematskih odluka i procesa, dok kontinuirano negiranje presuđenog genocida u Srebrenici dodatno potvrđuje potrebu za naučnim istraživanjem, obrazovanjem i očuvanjem sudski utvrđenih činjenica.

14. "Invisible Suffering: The Roma Massacres in Bosnia and Herzegovina (1992–1995)", *Roma in Central and Southeastern Europe: Navigating Muslim Identities, Challenges and Activism*, Faculty of Humanities, Charles University, Prague, Institute for Philosophy and Social Theory University of Belgrade, Prag – Beograd, 2024, 39-51. [DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14546882>; ISBN 978-86-82324-88-1 (IPST)]

U ovom koautorskom radu objavljenom na engleskom jeziku istražuju se počinjeni zločini nad Romima tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu 1992–1995. godine, ukazujući na činjenicu da je njihovo iskustvo dugo ostajalo na marginama historiografskih i društvenih istraživanja ratnih zločina. Autori ukazuju na zločine nad Romima na području Zvornika, Prijedora, Bijeljine, Srebrenice, Bratunca i drugih mjesta, zaključujući da istraženi primjeri predstavljaju tek dio zločina nad ovom populacijom. Rad posebno naglašava potrebu za sistematskim naučnim istraživanjem, dokumentiranjem i društvenim priznavanjem Roma kao žrtava ratnih zločina, kao i za prevazilaženjem njihove poslijeratne marginalizacije i diskriminacije.

15. "Uloga Vrhovnog saveta odbrane Savezne Republike Jugoslavije u agresiji na Republiku Bosnu i Hercegovinu", *Historijski pogledi*, Centar za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla, Tuzla, god. VII, broj 11, 2024, 339-357. [UDK/UDC: 94:341.31.355.45(497:497.6)"1992/1995"(093);

DOI:<https://doi.org/10.52259/historijskipogledi.2024.7.11.339>;

ČASOPIS

"HISTORIJSKI POGLEDI" JE INDEKSIRAN U// THE JOURNAL "HISTORICAL VIEWS" IS INDEXED IN (<http://pogledi.cimoshis.org/medunarodne-baze-international-databases/>) 1. SCOPUS 2. C.E.E.O.L - Central and Eastern European Online Library 3. ERIH PLUS - European Reference Index for the Humanities and Social Science 4. DOAJ - Directory of Open Access Journals 5. Crossref – DOI 6. HeinOnline 7. Complementary Index (EBSCO host) 8. MIAR – Information Matrix for the Analysis of Journals 9. ROAD - Directory of Open Access scholarly Resources 10. COBBIS.BH 11. ICI - Index Copernicus International 12. EuroPub – Directory of Academic and Scientific Journals 13. ESJI - Eurasian Scientific Journal Index 14. SIS - Scientific Indexing Services 15. Slavic Humanities Index with full text 16. ISI- International Scientific Indexing 17. ASI-

Advanced Sciences Index 18. ResearchBib – Academic Resource Index 19. CiteFactor – Academic Scientific Journals 20. DRJI - Directory of Research Journals Indexing 21. OAJI - Open Academic Journals Index 22. Google Scholar - Bibliographic database 23. Electronic Journals Library of University of Regensburg 24. OCLC - Online Computer Library Center - WorldCat 25. BASE - Bielefeld Academic Search Engine 26. Academia.edu 27. ResearchGate.net 28. OpenAIRE 29. GIF - General Impact Factor 30. Semantic Scholar 31. ScienceGate: Academic Search Engine 32. JISC Sherpa Romeo 33. Dimensions Digital Science 34. Scilit - Scientific Literature 35. OUCI - Open Ukrainian Citation Index 36. Ulrichs Periodicals Directory - Bibliographic database 37. Researcher.Life – Global Journal database 38. Scite_ database 39. KindCongress – World With Science 40. SJR – Scimago Journal & Country Rank 41. HJRS – HEC Journal Recognition System 42. Jouroscope® – Global Directory of Scientific Journals & Calls For Papers 43. IJIF - International Innovative Journal Impact Factor 44. Rootindexing Journal Abstracting and Indexing Service 45. ZDB - Zeitschriften Datenbank 46. GSI - Global Scholar Index 47. ABCD Index - Academic Business Current Data Index 48. ACSI – Asian Science Citation Index 49. OpenAlex - Open index of the global research system 50. LetPub 51. SUDOC - System universitaire de documentation]

U ovom radu kandidat Vrhovni savjet odbrane Savezne Republike Jugoslavije posmatra prvenstveno kao mjesto na kojem se može rekonstruirati stvarni proces političkog i vojnog odlučivanja o ratu u Republici Bosni i Hercegovini. Težište nije samo na oblicima pomoći VRS, nego na sadržaju sjednica, načinu donošenja odluka i odnosu najvišeg državnog i vojnog vrha prema angažmanu izvan granica Savezne Republike Jugoslavije. Posebno je značajno zapažanje da za pojedine sjednice na kojima su razmatrana “osjetljiva pitanja” nisu vođeni stenogrami ili zapisnici, odnosno da je njihovo vođenje prekidano, što kandidat povezuje sa sviješću rukovodstva o međunarodnopravnim posljedicama otvorenog vojnog angažmana u Bosni i Hercegovini.

16. “Schools and Cultural Centers as Detention Sites in the Territory of the Self-Proclaimed Republic of Srpska During the Aggression Against the Republic of Bosnia and Herzegovina (1992–1995)”, *Bosnian Studies - Journal for Research of Bosnian Thought and Culture*, Institut za bošnjačke studije – Preporod, Sarajevo, vol. VIII, No. 1, 2024, 58-85. [UDC 341.485(497.6)“1992/1995”; DOI 10.47999/bos.2024.8.1.58-85; Bosnian Studies: Journal for Research of Bosnian Thought and Culture is currently indexed in CEEOL, ROAD and EuroPub - Directory of Academic and Scientific Journals]

U ovom radu objavljenom na engleskom jeziku dr. Džananović istražuje sistemsku upotrebu škola i domova kulture kao mjesta zatočenja, mučenja i ubistava Bošnjaka i Hrvata

tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu. Težište istraživanja je na zločinima u Srebrenici, Zvorniku i Prijedoru, ali kandidat znatno šire dokumentira upotrebu škola i domova kulture kao mjesta zatočenja, obuhvatajući primjere iz Bratunca, Foče, Rogatice, Sokoca, Vlasenice, Milića, Kalinovika, Bijeljine, Brčkog, Bosanskog Šamca, Gradačca, Doboja, Teslića, Čajniča, Gacka, Bileće, Višegrada, Hadžića, Ilidže, Ilijaša, Pala, Kotor-Varoši, Ključa, Sanskog Mosta, Bosanske Krupe i Bosanskog Novog. Ovako širok teritorijalni obuhvat omogućava kandidatu da pokaže da pretvaranje obrazovnih i kulturnih objekata u mjesta zatočenja, mučenja i ubistava nije predstavljalo skup izoliranih lokalnih pojava, nego rasprostranjen obrazac zločina na područjima pod kontrolom vlasti "Republike Srpske". Posebna pažnja posvećena je i poslijeratnom odnosu prema tim objektima, od kojih su mnogi vraćeni u obrazovnu ili drugu funkciju bez adekvatnog obilježavanja njihove ratne prošlosti. Kandidat zaključuje da su njihova memorijalizacija, naučno dokumentiranje i uključivanje sudski i historijski utvrđenih i presuđenih činjenica u obrazovni proces važni za očuvanje sjećanja na žrtve i suprotstavljanje negiranju i historijskom revizionizmu.

17. "Kratka historija negiranja genocida nad Bošnjacima", Zbornik radova *Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu: Opsada i odbrana Sarajeva – tri decenije poslije*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2023, 221-236. [ISBN 978-9958-028-46-5; CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod ID brojem 57947910; Zbornik radova indeksiran je u CEEOL – Central and Eastern European Online]

U ovom koautorskom radu prezentira se historijski presjek razvoja negiranja zločina i genocida nad Bošnjacima, pokazujući da ono nije nastalo tek nakon rata, nego je započelo još tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu. Posebna pažnja posvećena je djelovanju političkih struktura, institucija, medija, akademskih krugova i različitih projekata u Srbiji i bosanskohercegovačkom entitetu RS, uključujući izvještaje o Srebrenici, finansiranje revizionističkih publikacija i konferencija te različite pokušaje reinterpretacije sudski utvrđenih činjenica. Autori zaključuju da se tokom posljednje tri decenije negiranje razvilo od neposrednog prikrivanja zločina do duboko ukorijenjenih akademskih, političkih, medijskih i kulturnih obrazaca, potvrđujući tezu da je negiranje sastavni dio procesa genocidnog nasilja i njegovog dugoročnog društvenog naslijeđa.

18. "Disolucija SFRJ i stjecanje suverenog i nezavisnog državno-pravnog statusa Republike Bosne i Hercegovine", *Historija Bosne i Hercegovine*, Tom 6, Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju, Sarajevo, 2023, 218-249. [ISBN 978-9958-649-62-2]

([Cjelina]); ISBN 978-9958-649-68-4 (Knj. 6); CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod ID brojem 57846790]

Posebnu vrijednost ovog koautorskog rada Komisija vidi u činjenici da predstavlja autorski doprinos kapitalnom šestotomnom projektu "Historija Bosne i Hercegovine", Univerziteta u Sarajevu – Instituta za historiju, u čijoj je izradi učestvovalo ukupno 47 autora. Rad "Disolucija SFRJ i stjecanje suverenog i nezavisnog državno-pravnog statusa Republike Bosne i Hercegovine" objavljen je u šestom tomu "Bosna i Hercegovina u XX stoljeću (1945–1995)", u okviru cjeline posvećene Bosni i Hercegovini od 1990. do 1995. godine. Autori analiziraju političku i ustavnu krizu u završnoj fazi postojanja Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, različite koncepcije njenog budućeg uređenja i položaj Bosne i Hercegovine u procesu disolucije. Posebno se obrađuju proces "regionalizacije", formiranje srpskih autonomnih oblasti i paralelnih političkih institucija, jednostrano proglašenje Srpske republike Bosne i Hercegovine, kao i politički procesi koji su prethodili referendumu i stjecanju međunarodno priznatog suverenog i nezavisnog državno-pravnog statusa Republike Bosne i Hercegovine. Rad pokazuje da je put Bosne i Hercegovine prema nezavisnosti potrebno posmatrati u kontekstu raspada jugoslavenske države, pokušaja teritorijalnog preoblikovanja Bosne i Hercegovine i formiranja paralelnih struktura vlasti, zbog čega predstavlja značajan doprinos razumijevanju jednog od ključnih perioda savremene bosanskohercegovačke historije.

19. "Ratni zločini i genocid u Republici Bosni i Hercegovini 1992–1995.", *Historija Bosne i Hercegovine*, Tom 6, Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju, Sarajevo, 2023, 218-249. [ISBN 978-9958-649-62-2 ([Cjelina]); ISBN 978-9958-649-68-4 (Knj. 6); CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod ID brojem 57846790]

Drugi koautorski doprinos kandidata u kapitalnom šestotomnom projektu "Historija Bosne i Hercegovine" jeste koautorsko poglavlje "Ratni zločini i genocid u Republici Bosni i Hercegovini 1992–1995", objavljeno u šestom tomu "Bosna i Hercegovina u XX stoljeću (1945–1995)". Poglavlje obuhvata period od početka agresije 1992. godine do genocida u Srebrenici i završnih ratnih događaja 1995. godine, a strukturirano je kroz pregled zločina nad Bošnjacima tokom 1992. godine s fokusom na istočnu Bosnu i Hercegovinu, zločine nad Bošnjacima i Hrvatima u sjevernoj Bosni, opsadu i zločine u Sarajevu, stanje u "sigurnim zonama" i genocid u Srebrenici, te zločine koje su nad civilima počinile jedinice Hrvatskog vijeća obrane, Hrvatske vojske, ali i pripadnici Armije Republike Bosne i Hercegovine. Autori zločine počinjene nad Bošnjacima i Hrvatima ne prikazuju kao niz nepovezanih lokalnih događaja, već ih dovode u vezu sa strateškim ciljevima političkog i vojnog rukovodstva RS, obrascima zauzimanja teritorija, formiranja logora, progona i masovnih ubistava te radikalnim demografskim promjenama koje su uslijedile. Posebno su obrađeni brojni primjeri iz Podrinja, Bosanske krajine

i sjeverne Bosne, opsada Sarajeva, kao i razvoj događaja u “sigurnim zonama” koji je kulminirao genocidom u Srebrenici u julu 1995. godine. Naučna vrijednost ovog rada ogleda se i u nastojanju autora da u okviru sintetskog pregleda ratnih zločina obuhvate i zločine počinjene nad Srbima i Hrvatima, čime je ponuđen širi pregled različitih oblika ratnog nasilja u Bosni i Hercegovini, uz jasno razlikovanje njihovog karaktera, obima i političko-vojnog konteksta.

OSTALI STRUČNI RADOVI

1. **“Le génocide de Srebrenica toujours nié”**, *Espirit, Comprendre le monde qui vient*, Paris, Septembre 2025, No 525, 12-15. [ISSN: 0014 0759 – ISBN 978-2-37234-346-6]
2. **“Obrasci negiranja genocida”**, *Bošnjački glas*, Informativno glasilo BNZH, Zagreb, srpanj/ kolovoz 2025, broj 91, 7-11. [ISSN: 1846-3215]
3. **“GJENOCIDI NË SREBRENICË NË KORRIK TË VITIT 1995: Nga qëllimi dhe ekzekutimi, deri te mohimi”**, *Revista Shenja*, Skoplje, No 159, 2024, 47-52. [ISSN: 1857-7563]

U kategoriju ostalih stručnih radova Komisija svrstava tri autorska teksta dr. Muamera Džananovića objavljena u inostranstvu - u Francuskoj, Hrvatskoj i Sjevernoj Makedoniji - kojima su rezultati njegovih višegodišnjih istraživanja genocida u Srebrenici, njegovih posljedica i savremenih oblika negiranja predstavljeni široj međunarodnoj i stručnoj javnosti. Tekst “Le génocide de Srebrenica toujours nié”, objavljen na francuskom jeziku u uglednoj francuskoj reviji *Espirit* u Parizu, nastao je na osnovu izlaganja kandidata povodom tridesete godišnjice genocida i posebno razmatra institucionalizirano negiranje genocida, prikrivanje masovnih grobnica, veličanje osuđenih ratnih zločinaca i značaj kulture pamćenja. U tekstu “Obrasci negiranja genocida”, objavljenom u *Bošnjačkom glasu* u Zagrebu, kandidat kroz relevantne teorijske pristupe i primjere iz Bosne i Hercegovine analizira razvoj negiranja od prikrivanja dokaza i relativizacije zločina do njegove savremene političke, obrazovne, medijske i institucionalne dimenzije. U tekstu “GJENOCIDI NË SREBRENICË NË KORRIK TË VITIT 1995: Nga qëllimi dhe ekzekutimi, deri te mohimi”, objavljenom na albanskom jeziku u časopisu *Shenja* u Skoplju, kandidat genocid u Srebrenici prikazuje kroz kontinuitet od genocidne namjere i izvršenja zločina, preko masovnih grobnica i demografskih posljedica, do njegovog savremenog negiranja. Zajednički značaj ovih stručnih radova ogleda se u međunarodnoj diseminaciji naučno utvrđenih činjenica o genocidu u Srebrenici i predavljanju rezultata kandidatovih istraživanja izvan bosanskohercegovačkog akademskog i društvenog prostora.

REALIZIRANI NAUČNI PROJEKTI U TOKU IZBORNOG PERIODA VIŠI **NAUČNI SARADNIK I RAD NA OSTALIM NAUČNIM PROJEKTIMA**

1. Rukovodilac naučnoistraživačkog projekta “Škole i domovi kulture kao mjesta zatočenja tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu 1992–1995.”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava (2023–2024). Uz dokumentaciju priložena Potvrda Instituta o završetku naučnoistraživačkog projekta.
2. Rukovodilac naučnoistraživačkog projekta “Uloga srpskih 'kriznih štabova' u planiranju, pripremi i izvršenju zločina nad Bošnjacima i Hrvatima u Bosni i Hercegovini 1992. godine”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava (2023–2026). Uz dokumentaciju priložena Odluka Instituta o završetku naučnoistraživačkog projekta.
3. Rukovodilac naučnoistraživačkog projekta “Opsada i odbrana Goražda 1992–1995”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava (2018–2024). Uz dokumentaciju priložena Potvrda Instituta o završetku naučnoistraživačkog projekta.
4. Rukovodilac projekta “Dokumenti zločina: Direktive VRS i VJ tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu (1992–1995)”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava (realizacija projekta u toku).
5. Član tima na naučnom projektu “Historija Bosne i Hercegovine”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju (2022 – decembar 2023). Uz dokumentaciju dostavljena i Potvrda Instituta za historiju o učešću u projektu kao član tima i jedan od autora u 6. tomu.
6. Član tima na naučnoistraživačkom projektu “Vrhovni savjet odbrane SRJ – Uloga Srbije u ratovima 1990-ih”, Univerzitet u Sarajevu - Fakultet političkih nauka (2023–2024). Uz dokumentaciju dostavljena Potvrda Fakulteta političkih nauka o učešću u realizaciji naučnoistraživačkog projekta kao član tima.
7. Rukovodilac projekta “Trideseti kadrovski centar Vojske Jugoslavije: Organizacioni mehanizam Savezne Republike Jugoslavije za prikrivanje agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu”, Memorijalni centar Srebrenica (2025–2026). Uz biografiju dostavljena Potvrda Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari o realizaciji naučnog projekta.
8. Član tima na projektu “Tomorrow's a New Day: Explaining Ex-Combatant Trajectories from Remobilisation to Reintegration”, Oxford Conflict, Peace and Security Hub, University of Oxford, United Kingdom.
9. Član tima na projektu “UNCONQUERED: Goražde City of Heroes”, rukovodilac Fiona Lloyd-Davies, Studio9film, United Kingdom.

NAUČNI, STRUČNI, UREDNIČKI, RECENZENTSKI I JAVNI DOPRINOSI TOKOM IZBORNOG PERIODA VIŠI NAUČNI SARADNIK

Naučni izvještaj

Srebrenica Genocide Denial Report 2023, [Izvještaj o negiranju genocida u Srebrenici 2023] (Editors: **Muamer Džananović**, M. Hanson-Green), Memorijalni centar Srebrenica, juli 2023. Dostupno na: <https://srebrenicamemorial.org/bs/istrazivanja/srebrenica-genocide-denial-report-2023/18>

U ovom izvještaju kandidat je učestvovao u dvostrukoj ulozi - kao jedan od četiri autora i kao jedan od dva urednika publikacije. Izvještaj je objavljen na bosanskom i engleskom jeziku, posvećen praćenju, dokumentiranju i analizi savremenih oblika negiranja genocida u Srebrenici. Istraživanje je zasnovano na monitoringu javnog i medijskog prostora u periodu od maja 2022. do maja 2023. godine, kvantitativnom prikupljanju i analizi podataka, analizi dominantnih narativa te izradi preporuka. U izvještajnom periodu evidentirano je 90 slučajeva negiranja genocida, koji su klasificirani kao aktivno poricanje, relativizacija, podrška počiniteljima te priznavanje zločina uz osporavanje njegove kvalifikacije kao genocida. Komisija cijeni da kandidatovo koautorstvo i kouredništvo ovog izvještaja predstavlja značajan stručni i istraživački doprinos sistematskom praćenju i dokumentiranju negiranja genocida u Srebrenici, posebno imajući u vidu da je publikacija objavljena i na engleskom jeziku i time učinjena dostupnom međunarodnoj javnosti.

Priručnik za osnovne i srednje škole

SREBRENICA: Od opsade do genocida (1992–1995) i trajnih posljedica, Memorijalni centar Srebrenica – Potočari, 2026, 58. [ISBN 978-9926-8746-6-7, COBISS.BH-ID 67903494]

Priručnik predstavlja edukativnu publikaciju u kojoj autori na sistematičan i pristupačan način obrađuju historijski i ideološki kontekst, opsadu Srebrenice, realizaciju "strateških ciljeva" u istočnoj Bosni, zločine od 1992. godine, status "sigurne zone" Ujedinjenih nacija, operaciju "Krivaja-95", masovna pogubljenja u julu 1995. godine i sistem masovnih grobnica, a završni dijelovi posvećeni su sudskim presudama, demografskim posljedicama i savremenom negiranju genocida. Posebnu vrijednost priručnika predstavlja povezivanje naučno i sudski utvrđenih činjenica sa arhivskom građom, fotografijama, kartama i svjedočenjima preživjelih, čime je složena tema genocida predstavljena u formi pogodnoj za obrazovne i memorijalne programe. Komisija posebno cijeni obrazovnu vrijednost ove publikacije, kojom su rezultati naučnih istraživanja genocida u Srebrenici prilagođeni potrebama obrazovanja mladih i razvijanja kulture pamćenja.

Izložba

ZLOČINI NA MARKALAMA: Ubijanje i ranjavanje civila – suđenje zločincima, negiranje istine, otpor zaboravu, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, 2025.

Koautorska izložba je dokumentarno-istraživačka postavka posvećena zločinima nad civilnim stanovništvom Sarajeva tokom opsade, s posebnim fokusom na dva masakra na pijaci Markale – 5. februara 1994. godine, kada je ubijeno 68 civila, i 28. augusta 1995. godine, kada su ubijena 43 civila. Postavka je zasnovana na ekspertskim izvještajima, dokumentima snaga Ujedinjenih nacija, presudama ICTY-a, arhivskoj građi, medijskim izvještajima, fotografijama i videomaterijalima. Posebnu dokumentarnu vrijednost predstavlja prikaz fotografija svih ubijenih žrtava oba masakra, kao i podataka o ranjenim civilima. Izložba obrađuje i sudski utvrđene činjenice o odgovornosti za granatiranje Sarajeva, međunarodne reakcije nakon zločina te kontinuitet negiranja i relativizacije zločina na Markalama. Komisija cijeni da izložba predstavlja značajan rezultat povezivanja naučnoistraživačkog, dokumentacionog, obrazovnog i memorijalnog rada, kojim su rezultati istraživanja opsade Sarajeva i zločina nad njegovim stanovništvom predstavljeni široj javnosti.

Prikazi knjiga

1. “Enis Omerović, **GENOCID NAD BOŠNJACIMA – Međunarodnopravna analiza**”, *Historijski pogledi*, Centar za istraživanje moderne i savremene historije, Tuzla, god. IX, broj 15, 2026, 479-482.
2. “Merisa Karović-Babić, **SIGURNOSNE ZONE UJEDINJENIH NACIJA U BOSNI I HERCEGOVINI: prijedlozi, motivi i ideje tokom 1992. godine**”, *Historijski pogledi*, Centar za istraživanje moderne i savremene historije, Tuzla, god. VIII, broj 11, 2025, 539-541.
3. “Almir Grabovica, **Tragovi genocida: Grapska 1992–1995.**”, *Bosnian Studies – Journal for Research of Bosnian Thought and Culture*, Institut za bošnjačke studije – Preporod, Sarajevo, Volume IX, Number 2, 2025, 96-111.

Uredništvo i redakcije časopisa

1. Glavni i odgovorni urednik *Godišnjaka* Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo.
2. Kourednik zbornika radova: *The Srebrenica Genocide: Concept, History and International Justice: Law, Politics and Memory in International Perspective*, Istanbul University Press, Istanbul, 2026.
3. Urednik knjige: Mujo Begić, Davor Midžić, *Tragovi rušenja: Porušene i oštećene džamije u Bosanskoj krajini 1992–1995. godine i njihova obnova*, Univerzitet u Sarajevu

- Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2026.
- 4. Član redakcije *Journal of Humanity, Peace and Justice*, Istanbul University, Istanbul.
- 5. Član redakcije časopisa *Sophos*, Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo.
- 6. Član redakcije *Sandžački zbornik, Časopis za društvene i humanističke nauke*, BNV u Republici Srbiji, Novi Pazar, god. 1, 2025.
- 7. Član redakcije časopisa *Bosnian Studies - Journal for Research of Bosnian Thought and Culture*, Institut za bošnjačke studije – Preporod, Sarajevo.

Recenzent knjiga

1. Amir Kliko, *Jajačka 305/705. Slavna brdska brigada Armije Republike Bosne i Hercegovine*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2025.
2. Enisa Grabus, *Život u pramenu kose (Životna priča Zehre Murguz rođ. Kovačević)* (drugo izdanje), Organizacija “Bahar”, Sarajevo, 2025.
3. Almir Grabovica, *Tragovi genocida: Grapska 1992–1995.*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2025.
4. Nejra Mekić Korkmaz, *Bojanka pod opsadom: Sarajevo 1992–1995. godine*, CPU Printing company, Sarajevo, 2025.
5. Dželal Ibraković, *Maglaj kroz novinarske tekstove 1992–1995 (Tekstovi i sjećanja kao nagovještaji slobode)*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2025.
6. Amir Kliko, *Jajce 1992: Opsada i odbrana kraljevskog grada* (drugo izdanje), Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2025.
7. Merisa Karović-Babić, *Sigurnosne zone Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini: prijedlozi, motivi i ideje tokom 1992*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2024.
8. Mujo Begić, Jasmin Medić, *Korićanske stijene – kamena grobnica*, Muzej USK Bihać, Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju, Bihać–Sarajevo, 2024.
9. Anes Džunuzović, *Heroji Bosne – ratne priče*, Udruženje “Mladi muslimani”, Sarajevo, 2024.
10. Ermin Kuka, Almir Grabovica, Alma Hajrić Čaušević, *Bošnjaci “Sigurne zone” UN-a Žepa u logorima u Srbiji 1995–1996.*, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2024.
11. Emina Hadžić, *Virovi života, dnevničke bilješke, zapisi, životne priče*, Preporod, Goražde, 2023.
12. Amir Kliko, *Jajce 1992: Opsada i odbrana kraljevskog grada*, Autor, Sarajevo, 2023.

13. Dina Bavčić, *Krik sjenki*, Preporod, Goražde, 2023.

Odabrana obraćanja, izlaganja i učešća na naučnim konferencijama, stručnim skupovima, okruglim stolovima i tribinama

1. Učesnik javnog predavanja: "Genocid u Srebrenici i institucionalno negiranje", Bošnjačko nacionalno vijeće, Novi Pazar, 10. juli 2026.
2. Učesnik tribine: "Genocid u Srebrenici: Od sudski utvrđene istine do savremenog negiranja", Skupština Opštine Rožaje, Rožaje, 9. juli 2026.
3. Učesnik akademije organizirane u povodu 31. godišnjice genocida u i oko Srebrenice, Općina Ilijaš, Ilijaš, 8. juli 2026.
4. Učesnik panel-diskusije organizirane u povodu 31. godišnjice genocida u i oko Srebrenice, Općina Bağcılar i TİKA, Istanbul, 6. juli 2026.
5. Uvodničar na međunarodnoj naučnoj konferenciji: "Srebrenica 1995: Kulminacija genocida i agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu", Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava i Bošnjački institut, Sarajevo – Srebrenica, 3-4. juli 2026.
6. Učesnik okruglog stola "Logor Trnopolje – mjesto zločina, deportacija i prisilnog premještanja stanovništva", Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 30. juni 2026.
7. Obraćanje na komemorativnom skupu u povodu godišnjice počinjenih zločina u Nevesinju, Nevesinje, 28. juni 2026.
8. Učesnik panel-diskusije "Jedna historija, jedna istina, jedna Bosna i Hercegovina", Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju, Rektorat Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 4. juni 2026.
9. Obraćanje (online) na skupu: "Sarajevo Safari", ARCI Bolzano-Bozen, Bolzano – Italija, 27. maj 2026.
10. Obraćanje na 34. godišnjici zločina nad Bošnjacima u Višegradu, Most Mehmed-paše Sokolovića, Višegrad, 23. maj 2026.
11. Uvodničar na okruglom stolu "Višegrad 1992–1995: Zločini, posljedice i memorijalizacija", Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 20. maj 2026.
12. Učesnik konferencije "Sandžak kroz vijekove: Izazovi prošlosti i perspektive budućnosti", BNV u Srbiji i BNV u Crnoj Gori, Novi Pazar, 10–11. maj 2026. Učesnik s izlaganjem "Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu i položaj Bošnjaka u Sandžaku: Velikodržavna politika i paralelni obrasci nasilja".
13. Uvodno izlaganje na konferenciji "Masakr na školskom igralištu u Srebrenici 12. aprila 1993: Činjenice, odgovornost i kultura sjećanja", Memorijalni centar Srebrenica i Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Srebrenica, 12. april 2026.

14. Obraćanje na komemorativnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, Gradskog vijeća Sarajevo i općinskih vijeća s područja Kantona Sarajevo povodom Dana sjećanja na ubijene i ranjene građane Sarajeva u periodu opsade 1992–1995, Narodno pozorište Sarajevo, 5. februar 2026.
15. Učesnik tribine “Genocid nad Bošnjacima i njegovo negiranje kao dio višestoljetnog velikodržavnog projekta”, Udruženje “Baton”, Zenica, 20. januar 2026.
16. Obraćanje na treningu za nastavnike osnovnih i srednjih škola iz Brčkog i drugih dijelova Bosne i Hercegovine i predstavljanje priručnika “Srebrenica od opsade do genocida (1992–1995) i trajnih posljedica”, Brčko, 12. januar 2026.
17. Obraćanje na otvaranju izložbe i skupa “9. januar – Put u genocid”, Arhiv Federacije BiH, Gradska galerija Bihać, Bihać, 9. januar 2026.
18. Učesnik naučne konferencije “Aktuelnosti pravne teorije i prakse: Pravno-političke posljedice Dejtonskog mirovnog sporazuma – 30 godina poslije”, Pravni fakultet Univerziteta u Zenici, Zenica, 23. decembar 2025.
19. Uvodno izlaganje na okruglom stolu “Nenaučene lekcije iz savremene historije”, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Rektorat Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 9. decembar 2025.
20. Predavanje na edukaciji za studente: “Genocid u Srebrenici: Od počinjenja do negiranja“, Pravni fakultet Univerziteta “Džemal Bijedić”, Mostar, 1. decembar 2025.
21. Obraćanje na svečanoj sjednici Općinskog vijeća Ilidža povodom 25. novembra - Dana državnosti Bosne i Hercegovine, Ilidža, 25. novembar.
22. Učesnik međunarodne naučne konferencije “30 godina poslije Dayton: Mitovi, realnosti i nove vizije budućnosti BiH”, Univerzitet u Sarajevu, 21–25. novembar 2025. Izlaganje u okviru panela “Epilog tridesetogodišnjeg povratka: Kretanje ka političkoj irelevantnosti”.
23. Učesnik naučne konferencije “Stoljeće svjetskih kataklizmi: Ratni zločini i genocid u Bosni i Hercegovini u XX stoljeću”, Centar za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla, Tuzla, 21. novembar 2025.
24. Učesnik okruglog stola “Trideset godina od Srebrenice (1995–2025): Sjećanje, odgovornost i pouke za budućnost”, Filozofski fakultet Univerziteta u Tetovu, Tetovo, Sjeverna Makedonija, 13. novembar 2025.
25. Učesnik okruglog stola “Zločini nad Bošnjacima Kotor-Varoši 1992. godine”, Kotor-Varoš, 31. oktobar 2025.
26. Učesnik konferencije “Srebrenica Dialogue Process Conference”, Memorijalni centar Srebrenica, Potočari, 29. oktobar 2025.
27. Obraćanje tokom programa 32. godišnjice obilježavanja zločina u Stupnom Dolu, Vareš, 23. oktobar 2025.
28. Učesnik okruglog stola o revizionizmu i bošnjačkom identitetu – izazovima i odgovornosti, Bošnjačko nacionalno vijeće Srbije i Crne Gore, Novi Pazar, Republika Srbija, 29. septembar 2025.

29. Uvodno obraćanje u povodu obilježavanja 30. godišnjice zločina na Markalama i otvaranje izložbe "ZLOČINI NA MARKALAMA: Ubijanje i ranjavanje civila – suđenje zločincima, negiranje istine, otpor zaboravu", Vijećnica, Sarajevo, 28. august 2025.
30. Obraćanje tokom programa obilježavanja 30. godišnjice proboja dijela kolone žrtava genocida u i oko Srebrenice 1995, Nežuk (Sapna), 16. juli 2025.
31. Obraćanje na skupu u povodu 30. godišnjice genocida nad Bošnjacima u i oko Srebrenice koji je upriličen u Rosenhaimu, Njemačka, 13. juli 2025.
32. Obraćanje na skupu u povodu 30. godišnjice genocida nad Bošnjacima u i oko Srebrenice koji je organiziran u Nürnbergu, Njemačka, 12. juli 2025.
33. Obraćanje na otvaranju izložbe "Underground" u povodu 30. godišnjice genocida, Arhiv Federacije, Vijećnica, Sarajevo, 10. juli 2025.
34. Obraćanje u Skupštini Sjeverne Makedonije u povodu obilježavanja 30. godišnjice genocida u Srebrenici, Skoplje, Sjeverna Makedonija, 9. juli 2025.
35. Izlaganje na međunarodnoj naučnoj konferenciji "30th Anniversary of the Srebrenica Genocide", Balkan Studies Foundation, Skoplje, Sjeverna Makedonija, 8. juli 2025.
36. Obraćanje na naučnoj tribini u Skoplju u povodu 30. godišnjice genocida u Srebrenici, OKH Skoplje, Sjeverna Makedonija, 8. juli 2025.
37. Učesnik okruglog stola "Srebrenica, između odgovornog sjećanja i ciljanog poricanja", Human Right Action, Centar za građansko obrazovanje, Podgorica, Crna Gora, 5. juli 2025.
38. Uvodno izlaganje na radionici "GENOCIDE DENIAL: HISTORY, TACTICS, AND RESPONSE", Genocide Studies Program Yale Univerzitet, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Rektorat Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 4. juli 2025.
39. Uvodničar i učesnik naučnog skupa "Srebrenica – 30. godina od genocida: Kontinuitet zločina, negiranja i nestali", JU Muzej "Alija Izetbegović", Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava i Gazi Husrevbegova biblioteka, Sarajevo, 4. juli 2025.
40. Uvodno izlaganje na međunarodnoj naučnoj konferenciji "Srebrenica 30 godina poslije genocida: Sjećanje, odgovornost i izazovi negiranja", Univerzitet u Sarajevu, Vijećnica, Sarajevo, 1. juli 2025.
41. Učesnik konferencije "Srebrenica 30 godina poslije genocida: Sjećanje, odgovornost i izazovi negiranja", Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, 1-3. juli 2025. Izlaganje na temu "Negiranje genocida u Bosni i Hercegovini: Od masovnih grobnica do UN rezolucije".
42. Uvodno izlaganje (online) na konferenciji "Génocide de Srebrenica: Des procès pour l'histoire?", Revue Espirit, CEDIN, CHAD, SIB France, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Pariz, 1. jula 2025.
43. Obraćanje na prijemu u Ambasadi Bosne i Hercegovine u Washingtonu u povodu 30. godišnjice genocida nad Bošnjacima u Srebrenici, Washington, Sjedinjene Američke Države, 28. juni 2025.

44. Uvodno izlaganje na međunarodnom naučnom skupu "Tuzlanska kapija – 30 godina poslije", Univerzitet u Tuzli i Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Tuzla, 24. maj 2025.
45. Učesnik okruglog stola u povodu 30. godišnjice genocida u Srebrenici održanog u Hrvatskom saboru u Zagrebu, Nacionalna koordinacija Bošnjaka u Republici Hrvatskoj, Hrvatski sabor, Zagreb, 23. maj 2025.
46. Predavač na edukaciji za studente "Genocid u Srebrenici i drugi zločini nad Bošnjacima", Univerzitet u Bihaću, Bihać, 17. april 2025.
47. Učesnik naučne tribine "Zločin u Ahmićima: Historijski kontekst, presude i važnost pamćenja", Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Ahmići, 14. april 2025.
48. Panelista tokom prezentacije krivičnopravne analize "Negiranje genocida i smjernice za prijavljivanje negiranja genocida", Memorijalni centar Srebrenica, Sarajevo, 11. mart 2025.
49. Učesnik okruglog stola "Pravedniji svijet je moguć", Directorate of Communications Presidency of The Republic of Turkiye, Ambasada Republike Turkiye u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 3. mart 2025.
50. Historijski čas u povodu obilježavanja 1. marta – Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine, Foča, 28. februar 2025.
51. Učesnik javne tribine u povodu Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine održane na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, SPONA, Univerzitet u Sarajevu – Fakultet političkih nauka, Sarajevo, 27. februar 2025.
52. Učesnik tribine "Dan nezavisnosti Bosne i Hercegovine", Muzej Kakanj, 25. februar 2025.
53. Učesnik naučne tribine "Osamdeset godina od oslobađanja Auschwitzta", Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Rektorat Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 3. februar 2025.
54. Predavanje studentima 1. godine svih odsjeka Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu na predmetu Historija Bosne i Hercegovine, Fakultet političkih nauka UNSA, Sarajevo, januar 2025.
55. Uvodničar i učesnik naučnog skupa "Instrumentalizacija i politizacija nacionalnih prava: Deklaracija 'Svesrpskog sabora' kao kontinuitet velikodržavne politike", Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, 9. januar 2025.
56. Učesnik konferencije "Država i pravo – izazovi i perspektive", Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 21. decembar 2024. Izlaganje na temu "Političke konsekvence Deklaracije tzv. Svesrpskog sabora".
57. Učesnik konferencije "Odnosi Bosne i Hercegovine i Crne Gore – otvorena pitanja i perspektive", Organizacija civilnog društva, Sarajevo, Vijećnica, 7. decembar 2024.

Izlaganje na temu "Odnos Bosne i Hercegovine i Crne Gore u kontekstu velikodržavne politike Srbije: Izazovi suvereniteta i regionalne stabilnosti".

58. Izlaganje na svečanoj sjednici Općinskog vijeća Ilidža u povodu obilježavanja 25. novembra – Dana državnosti Bosne i Hercegovine, 25. novembar 2024, Ilidža.
59. Učesnik panel-diskusije "Razgovor o državnosti Bosne i Hercegovine", "Ibn Sina", Sarajevo, 29. novembar 2024.
60. Učesnik naučne konferencije "Između istoka i zapada: Bosna i Hercegovina u žiži historijskih procesa i događaja (1699–2024)", Tuzla, 15-16. novembar 2024. Učesnik s radom "Uloga i značaj 30. kadrovskog centra Vojske Jugoslavije u agresiji na Republiku Bosnu i Hercegovinu".
61. Uvodničar i učesnik naučnog skupa "Političko nasilje: Historijski konteksti i savremeni izazovi", Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava i Univerzitet u Oxfordu – Odsjek za politiku i međunarodne odnose, Rektorat UNSA, Sarajevo, 25-26. oktobar 2024.
62. Učesnik konferencije "(Ne)procesuiranje negatora genocida: Predstavljanje izvještaja o negiranju genocida 2024", Memorijalni centar Srebrenica, Potočari, 20. septembar 2024.
63. Izlaganje na skupu u povodu 29. godišnjice obilježavanja proboja tokom genocida u Srebrenici i oko nje jula 1995, Nezuk, Sapna, 16. juli 2024.
64. Izlaganje na tribini u Ilijašu u povodu obilježavanja godišnjice genocida u Srebrenici, MIZ Sarajevo, Ilijaš, 15. juli 2024.
65. Učesnik naučnog skupa "Masovna ubijanja Prijedorčana – Primjer Korićanske stijene", Sarajevo, Bošnjački institut, 15. juli 2024. Izlaganje na temu "Prostorije škola i domova kulture kao logori tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu 1992–1995. – Slučaj Trnopolje".
66. Učesnik konferencije "Pravda i sjećanje: Refleksije na osuđujuću presudu Radislavu Krstiću", Memorijalni centar Srebrenica, Srebrenica, 25. juni 2024.
67. Uvodničar na studentskoj konferenciji "Genocid nad Bošnjacima i zločin protiv čovječnosti", Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 6. juni 2024.
68. Učesnik okruglog stola "Zločini nad Bošnjacima općine Brčko tokom agresije na Bosnu i Hercegovinu", Brčko, 3. juni 2024.
69. Učesnik konferencije "The Oppressed: Then and Now", Univerzitet OSTIM, Ankara, 15. april 2024. Izlaganje na temu "The Genocide in and around Srebrenica in July 1995".
70. Uvodničar na međunarodnom naučnom skupu "Bošnjaci u društveno-političkim procesima od 1991. godine do danas", Kulturni centar Novi Pazar, 10. maj 2024. Izlaganje na temu "Stavovi Vrhovnog saveta odbrane SRJ 1992–1995. o zločinima nad Bošnjacima Sandžaka".
71. Izlaganje u okviru obilježavanja "Dana otpora", Kula-Grad, Zvornik, 8. april 2024.
72. Učesnik konferencije "Saradnja za istinu, dijalog i budućnost", Memorijalni centar Srebrenica, Potočari, 27. i 28. mart 2024.

73. Izlaganje u povodu obilježavanja "Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine", Savez BH udruženja u Švedskoj, Stockholm, 1. mart 2024.
74. Uvodničar na tribini "9. januar – pravne i historijske istine", VKBI, Sarajevo, 9. januar 2024.
75. Učesnik konferencije "Odnosi Bosne i Hercegovine i Republike Srbije – otvorena pitanja i perspektive", La Benevolencija, HNV, SGV, Centar za promociju civilnog društva, VKBI, Sarajevo, 8–10. decembar 2023. Izlaganje na temu "Uloga Republike Srbije u negiranju genocida i pokušaju izmjene karaktera rata u Republici Bosni i Hercegovini 1992–1995".
76. Učesnik međunarodne naučne konferencije "Bosna i Hercegovina i geopolitičke promjene u Europi i svijetu (1699–2023)", Centar za istraživanje moderne i savremene historije, Tuzla, 17-18. novembar 2023.
77. Učesnik međunarodne naučne konferencije "Contesting Identities of Roma and Muslims in Central and Southeastern Europe", Beograd, 2-3. novembar 2023. Izlaganje na temu "Invisible Suffering: The Roma Massacre in Bosnia and Herzegovina (1992–1995)".
78. Učesnik okruglog stola "Zločini nad Bošnjacima u Bratuncu 1992–1995.", Uprava za vanjske poslove i dijasporu IZ BiH i MIZ Bratunac, Bratunac, 28. septembar 2023.
79. Učesnik međunarodne naučne konferencije "Migration, Exile and Genocide: Srebrenica Bosniak Genocide", Social Sciences University of Ankara, Univerzitet u Tuzli, Tuzla, 7–8. juli 2023.

OSTALE NAUČNE, STRUČNE, ORGANIZACIONE I JAVNE AKTIVNOSTI TOKOM IZBORNOG PERIODA VIŠI NAUČNI SARADNIK

Pored objavljenih knjiga, naučnih radova, učešća na naučnim konferencijama, recenzija, uredničkih i drugih bibliografski evidentiranih aktivnosti, kandidat je u periodu nakon izbora u naučno zvanje *viši naučni saradnik* obavljao niz drugih naučnih, stručnih i organizacionih aktivnosti.

Institucionalne, upravljačke i stručne funkcije

- Dana 25. aprila 2024. godine kandidat je izabran za direktora Instituta za mandatni period 2024–2028. Mandat direktora započeo je 22. septembra 2024. godine.
- Član je Senata Univerziteta u Sarajevu i Grupacije društvenih nauka Univerziteta u Sarajevu za mandatni period 2024–2028.
- Član je Izdavačkog savjeta Instituta.
- Kao član komisija učestvovao je u procedurama izbora u naučna zvanja u Institutu.

- Tokom izbornog perioda učestvovao je u radu više stručnih i institucionalnih tijela, odbora i radnih grupa iz oblasti naučnoistraživačke djelatnosti, kulture pamćenja, istraživanja genocida, ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti.

Članstvo u koordinacionim, naučnim i organizacionim odborima

- Član Koordinacionog odbora Univerziteta u Sarajevu za organizaciju međunarodnih naučnih konferencija i drugih aktivnosti u povodu obilježavanja 30. godišnjice genocida u Srebrenici i 30. godišnjice potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, Univerzitet u Sarajevu, 2024–2025.
- Član Koordinacionog odbora za afirmaciju istine o genocidu nad Bošnjacima u Srebrenici i istine o agresiji na Bosnu i Hercegovinu pri Kabinetu predsjedavajućeg Predsjedništva Bosne i Hercegovine, 2023–2025.
- Član Koordinacionog odbora za implementaciju Rezolucije Generalne skupštine Ujedinjenih nacija kojom se 11. juli proglašava Međunarodnim danom sjećanja i obilježavanja genocida u Srebrenici 1995. godine pri Kabinetu predsjedavajućeg Predsjedništva Bosne i Hercegovine, 2024–2026.
- Predsjednik Naučnog odbora međunarodne naučne konferencije “Srebrenica 30 godina poslije genocida: Sjećanje, odgovornost i izazovi negiranja”, Univerzitet u Sarajevu, 1–3. juli 2025.
- Član Organizacionog odbora međunarodne naučne konferencije “Srebrenica 30 godina poslije genocida: Sjećanje, odgovornost i izazovi negiranja”, Univerzitet u Sarajevu, 1–3. juli 2025.
- Član Naučnog i Organizacionog odbora međunarodne naučne konferencije “30 godina poslije Dayton: Mitovi, realnosti i nove vizije budućnosti Bosne i Hercegovine”, Univerzitet u Sarajevu, 21–22. novembar 2025.
- Član Organizacionog odbora međunarodne naučne konferencije “30 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma: Dosezi u izgradnji mira i funkcionalne države”, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 18–19. novembar 2025.

Međunarodne stručne i edukativne aktivnosti

- Učesnik je programa “Global Raphael Lemkin Seminar for Genocide Prevention”, The Auschwitz Institute for the Prevention of Genocide and Mass Atrocities, Aušvic i Krakov, 22–29. mart 2026.
- U okviru stručnih aktivnosti učestvovao je u međunarodnim posjetama, sastancima i programima saradnje u Sjedinjenim Američkim Državama, Njemačkoj, Austriji, Hrvatskoj, Turskoj, Italiji, Češkoj, Slovačkoj, Sjevernoj Makedoniji, Poljskoj, Srbiji i Crnoj Gori.

Organizacija naučnih, stručnih i javnih aktivnosti tokom posljednjeg izbornog perioda

- Učestvovao je u iniciranju, pripremi i organizaciji više naučnih i stručnih aktivnosti, uključujući konferencije, okrugle stolove, radionice, javne tribine, promocije knjiga, komemorativne i edukativne programe iz oblasti djelovanja Instituta.
- Učestvovao je u iniciranju, pokretanju i razvoju *Godišnjaka* Instituta.
- Učestvovao je u pripremi i realizaciji više naučnoistraživačkih, dokumentacionih i izdavačkih projekata Instituta.
- Sarađivao je s domaćim i međunarodnim institucijama, univerzitetima, memorijalnim centrima, nevladinim organizacijama, istraživačima, studentima i drugim subjektima čiji je rad povezan s oblastima istraživanja genocida, ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i kulture pamćenja.

Promocije autorskih knjiga tokom posljednjeg izbornog perioda

Tokom izbornog perioda u zvanju *višeg naučnog saradnika* organizirano je više od 50 promocija knjiga kandidata, objavljenih u izdanju Instituta, u Bosni i Hercegovini i inostranstvu:

- Knjiga "Zvornik 1992–1995: Genocid na kapiji Bosne" promovirana je u Vijećnici u Sarajevu 17. februara 2026. godine te u Sapni, Goraždu, Tuzli i Kula-Gradu, Grbavcima, Drinjači, Klisi, Glumini, Kozluku (Zvornik).
- Knjiga "POLITICS OF REVISIONISM: Denial of Crimes and Genocide in Bosnia and Herzegovina, 1992–2025 (A Research Study)" promovirana je u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu 19. maja 2025. godine.
- Knjiga "Nastanak Republike srpske: Od regionalizacije do strateških ciljeva (1991–1992)" promovirana je u više gradova u Bosni i Hercegovini, uključujući Brezu, Maglaj, Olovo, Kladanj, Foču, Prijedor/Kozarac, Sanski Most, Tuzlu, Zenicu, Visoko, Bihać, Travnik, Jajce, Donji Vakuf, Bugojno, Srebrenik, Gornji Vakuf i Veliku Kladušu.
- Ista knjiga ("Nastanak Republike srpske: Od regionalizacije do strateških ciljeva (1991–1992)") promovirana je u Ljubljani (Slovenija) i u više gradova u Švedskoj i Norveškoj, među kojima su Stockholm, Malmö, Halmstad, Helsingborg, Värnamo, Västerås, Örebro, Göteborg, Borås, Norrköping, Linköping, Skövde, Trollhättan, Landskrona, Trelleborg, Gjøvik, Kristiansand, Bergen, Trondheim, Haugesund, Stavanger, Sandefjord, Drammen, Oslo i Sarpsborg.
- Knjiga "DEKODIRANJE AGRESIJE: Vrhovni savet odbrane Savezne Republike Jugoslavije i rat protiv Republike Bosne i Hercegovine" promovirana je u Vijećnici u Sarajevu 25. aprila 2024. godine.

Promocije knjiga drugih autora

- Kao promotor, kandidat je tokom izbornog perioda u zvanju *višeg naučnog saradnika* učestvovao na više od 20 promocija knjiga drugih autora iz oblasti historije, sociologije genocida, ratnih zločina, kulture pamćenja, savremene političke historije Bosne i Hercegovine i srodnih oblasti.
- Učestvovao je i u promociji više izdanja Instituta na Sajmu knjige u Tuzli 24. septembra 2025. godine.

Saradnja s medijima i javni nastupi

- Tokom izbornog perioda u zvanju *višeg naučnog saradnika* kandidat je dao desetine intervjua i izjava za domaće i strane printane, elektronske i online medije te gostovao u radijskim i televizijskim emisijama u kojima je govorio o radu Instituta, istraživanju genocida, ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti, negiranju genocida, kulturi pamćenja i savremenim društveno-političkim procesima u Bosni i Hercegovini.

Učešće u realizaciji dokumentarnih filmova

- Učestvovao je u realizaciji više dokumentarnih filmova iz oblasti djelovanja Instituta, pružajući stručnu pomoć autorima, istraživačku podršku, konsultacije i izjave. Među njima je dokumentarni film "Kapija – zakletva tuzlanskoj mladosti", u produkciji RTV7 Tuzla iz 2025. godine. Također, autor je scenarija za dokumentarni film "Drinjača: Kad pravda zakasni", Produkcija Pravda, 2024. godine.

Saradnja s istraživačkim i obrazovnim subjektima

- Tokom izbornog perioda kandidat je sarađivao s advokatskim timovima i istražiteljima na predmetima ratnih zločina.
- Pružao je stručnu pomoć studentima i istraživačima iz Bosne i Hercegovine i inostranstva u istraživanjima koja su provodili u okviru izrade završnih diplomskih, magistarskih i doktorskih radova iz oblasti djelovanja Instituta.
- Sarađivao je s istraživačima, novinarima, nevladinim organizacijama, memorijalnim centrima i drugim institucijama koje se bave istraživanjem i dokumentovanjem genocida, ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti.

Recenzentski angažman u naučnim i stručnim časopisima

- Pored recenzija knjiga, kandidat je tokom izbornog perioda u zvanju *višeg naučnog saradnika* obavljao recenzije naučnih i stručnih radova za više časopisa u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

Nagrade i priznanja

- Koautorska dvotomna knjiga kandidata "Zvornik 1992–1995: Genocid na kapiji Bosne", objavljena krajem 2025. godine u izdanju Instituta, dobitnica je Plakete "Hasan Kaimija" za najbolje djelo iz oblasti humanističkih i društvenih nauka objavljeno u 2024. i 2025. godini.
- Kandidat je dobitnik Zahvalnice "za nesebičan doprinos očuvanju kulture sjećanja, njegovanju istine i prenošenju vrijednih svjedočanstava budućim generacijama", koju mu je dodijelio Organizacioni odbor "Sjećanje na dane progona i povratka", Glumina (Zvornik), 24. jula 2026. godine.
- Kandidat je dobitnik Zahvalnice Općine Ilijaš "za izuzetan doprinos u očuvanju kulture sjećanja na genocid u Srebrenici", dodijeljene 8. jula 2026. godine.

Ostale aktivnosti

U okviru naučnoistraživačke, stručne, izdavačke, dokumentacione i javne djelatnosti Instituta kandidat je obavljao i brojne druge poslove i zadatke usmjerene na afirmaciju rada Instituta, razvoj institucionalne saradnje, promociju naučno utemeljenog pristupa istraživanju genocida i ratnih zločina, kao i na borbu protiv negiranja i historijskog revizionizma.

KONAČNO MIŠLJENJE I PRIJEDLOG KOMISIJE

Na osnovu uvida u dokumentaciju priloženu uz prijavu na konkurs i naučnoistraživački rad predstavljenog u ovom Izvještaju, Komisija smatra da dr. sc. Muamer Džananović, jedini prijavljeni kandidat, u potpunosti ispunjava sve uslove propisane Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo i raspisanim konkursom za izbor u naučno zvanje *naučni savjetnik* u Institutu. Komisija posebno ističe činjenicu da je kandidat uslove za izbor u najviše naučno zvanje *naučni savjetnik* stekao već nakon tri godine od izbora u zvanje *višeg naučnog saradnika*. U tako kratkom izbornom periodu kandidat je, prema obimu, kvalitetu, raznovrsnosti i naučnoj relevantnosti ostvarenih rezultata, ne samo ispunio nego i značajno premašio propisane uslove za izbor u naučno zvanje *naučni savjetnik*.

Na osnovu detaljnog uvida u cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju, biografske podatke, naučnoistraživački rad, objavljene knjige, monografije, naučne i stručne radove, realizirane i aktivne naučnoistraživačke projekte, učešće na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima, uredničke i recenzentske angažmane, kao i druge stručne, organizacione i javne aktivnosti, Komisija konstatira da je dr. sc. Muamer Džananović, *viši naučni saradnik* Instituta, u dosadašnjem naučnom i profesionalnom radu ostvario izuzetno značajne naučne rezultate. Kontinuitet i širina njegovog istraživačkog rada posebno su vidljivi kroz objavljene knjige, naučne i stručne radove na bosanskom, engleskom i drugim stranim jezicima, kao i kroz objavljivanje u domaćim i međunarodnim referentnim časopisima indeksiranim u relevantnim

međunarodnim bazama. Posebnu vrijednost naučnoistraživačkom radu kandidata daje njegovo kontinuirano opredjeljenje za naučnoempirijska istraživanja. U svojim istraživanjima kandidat se oslanja na obimnu primarnu arhivsku građu, sudsku dokumentaciju, svjedočenja, terenska istraživanja i druge relevantne izvore, povezujući empirijske nalaze s interdisciplinarnim pristupima. Takva istraživačka orijentacija rezultirala je nizom knjiga, naučnih radova i drugih publikacija koje predstavljaju doprinos proučavanju genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina, njihovih uzroka, struktura i mehanizama izvršenja, kao i njihovih dugoročnih društvenih posljedica.

Posebno je značajno da je samo u posljednjem izbornom periodu, uz četiri knjige, objavio 19 naučnih i tri stručna rada, rezultate naučnoistraživačkih projekata i druge oblike naučne i stručne produkcije. Intenzitet njegovog naučnoistraživačkog rada dodatno dobija na značaju imajući u vidu da je kandidat od septembra 2024. godine istovremeno obavljao i funkciju direktora Instituta, a da pritom nije došlo do smanjenja kvaliteta i kvantiteta njegove individualne naučne produktivnosti.

Tokom posljednjeg izbornog perioda rukovodio je i učestvovao u realizaciji više naučnoistraživačkih projekata u okviru Instituta. Posebno treba izdvojiti činjenicu da je kandidat naučnoistraživački angažman ostvarivao i na projektima drugih relevantnih domaćih i međunarodnih naučnih i istraživačkih ustanova, čime je dodatno proširio područje svog stručnog i naučnog djelovanja.

Važan segment njegovog naučnog i stručnog doprinosa predstavlja i rad na publikacijama namijenjenim obrazovnoj i široj društvenoj javnosti. Na taj način kandidat je rezultate naučnih istraživanja prenio i u obrazovni prostor, doprinoseći naučno utemeljenom obrazovanju o genocidu u Srebrenici, drugim ratnim zločinima i njihovim trajnim posljedicama.

Komisija značajnim smatra i kontinuirano međunarodno naučno i stručno usavršavanje kandidata. Među tim aktivnostima, tokom perioda nakon izbora u zvanje *višeg naučnog saradnika*, izdvaja se njegovo učešće na prestižnom programu "Global Raphael Lemkin Seminar for Genocide Prevention". Pored toga, kandidat je učestvovao u brojnim međunarodnim naučnim skupovima, studijskim posjetama i programima saradnje u više evropskih zemalja i u Sjedinjenim Američkim Državama, čime je dodatno razvijao međunarodnu dimenziju svog naučnog rada.

Značajan segment ukupnog naučnog angažmana kandidata predstavlja njegova urednička i recenzentska djelatnost. Kandidat je glavni i odgovorni urednik "Godišnjaka" Instituta te član uredništava i redakcija više naučnih časopisa u Bosni i Hercegovini i inostranstvu. Tokom posljednjeg izbornog perioda recenzirao je i niz naučnih monografija i drugih publikacija od značaja za proučavanje agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu, genocida, ratnih zločina, sigurnosnih zona Ujedinjenih nacija, vojne historije i kulture pamćenja.

Rezultate kandidata tokom posljednjeg izbornog perioda upotpunjuju impresivan broj izlaganja na naučnim konferencijama i stručnim skupovima, članstvo u naučnim, organizacionim i koordinacionim odborima, kao i aktivnosti kojima rezultate svojih istraživanja prenosi izvan užeg akademskog prostora. Kroz publikacije, naučne skupove, edukativne programe, izložbe i

druge oblike naučne i stručne komunikacije njegov rad ostvario je značajnu akademsku i društvenu vidljivost u Bosni i Hercegovini i inostranstvu. Svojim ukupnim naučnoistraživačkim i stručnim angažmanom kandidat je istovremeno značajno doprinosa afirmaciji Instituta i njegovoj prepoznatljivosti u domaćem i međunarodnom naučnom prostoru.

Sagledavajući cjelokupan naučni i profesionalni razvoj kandidata, a posebno rezultate ostvarene nakon izbora u zvanje *višeg naučnog saradnika*, Komisija smatra da je dr. sc. Muamer Džananović izgradio jasno prepoznatljiv naučnoistraživački profil te pokazao visok stepen naučne samostalnosti, istraživačke zrelosti i kontinuirane naučne produktivnosti.

Na osnovu svega navedenog, Komisija sa zadovoljstvom i punim uvjerenjem konstatira da kandidat dr. sc. Muamer Džananović u potpunosti ispunjava, a prema obimu, kvalitetu i značaju ostvarenih naučnoistraživačkih, stručnih i drugih relevantnih rezultata značajno premašuje propisane kriterije i uslove za izbor u naučno zvanje "naučni savjetnik - doktor socioloških nauka". Komisija stoga jednoglasno predlaže Vijeću Univerziteta u Sarajevu - Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava da prihvati ovaj Izvještaj i izvrši izbor dr. sc. Muamera Džananovića u naučno zvanje *naučni savjetnik*.

KOMISIJA:

Prof. dr. emeritus Dželal Ibraković, predsjednik

Prof. dr. Adnan Džafić, redovni profesor, član

Prof. dr. Ermin Kuka, naučni savjetnik, član